

Hrvatska banka za
obnovu i razvitak

*IZVJEŠĆE O DRUŠTVENOJ ODGOVORNOSTI
2016.*

lipanj 2017.

IZJAVA UPRAVE	3
ORGANIZACIJSKI PROFIL.....	4
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	7
POSLOVANJE 2016.....	8
PRIMARNI PROIZVODI HBOR-A 2016.....	9
Opis poslovanja u 2016. godini i mjere poduzete s ciljem poticanja novih ulaganja	10
Ostale aktivnosti	11
PROFIL IZVJEŠĆA.....	12
Granice izvješća	12
Korištena metodologija i razina primjene	12
Proces definiranja sadržaja i struktura izvješća	12
Zainteresirane strane	12
KLJUČNI UTJECAJI, RIZICI I PRILIKE	13
UN GLOBAL COMPACT	15
OKOLIŠ.....	16
Program kreditiranja projekata zaštita okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	16
EEFF Programi Europske komisije	17
Program kreditiranja energetske obnove zgrada	18
Upitnik o zaštiti okoliša i Mišljenje o utjecaju na okoliš	19
UNEP FI - Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa	21
Savjet za zelenu gradnju u Hrvatskoj	21
Komisija za okoliš i energetiku Hrvatskog nacionalnog odbora ICC	21
Upravljanje potrošnjom	22
Otpad	23
RADNA I LJUDSKA PRAVA.....	24
Postupak selekcije i zapošljavanje	24
Certifikat Poslodavac Partner	24
Struktura zaposlenika	25
Fluktuacija zaposlenika	27
Edukacija i razvoj zaposlenika	27
Pristup dijalogu između organizacije i njezinih zaposlenika	28
Procjena radne uspješnosti - Ocjena radnika i rukovoditelja	28
Upitnik o organizacijskoj klimi i zadovoljstvu poslom	28
Kodeks ponašanja	29
Ravnopravnost spolova	29
Žene poduzetnice – Program kreditiranja poduzetništva žena	30
Razno	30
DRUŠTVO I ANTIKORUPCIJA.....	33
Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa	33
Praćenje usklađenosti	34
Prijava nepravilnosti	35
Zaštita potrošača i pravo na pristup informacijama	35
Obrazovanje za poduzetništvo	36
Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma	36
Informacijska sigurnost	36
Javna nabava	37
Humanitarne akcije i druženja zaposlenika	37
Sponzorstva i donacije	37
Indeks DOP-a	38
POPIS KORIŠTENIH KRATICA	39

IZJAVA UPRAVE

Poštovani,

Zadovoljstvo nam je predstaviti *Izvešće o društvenoj odgovornosti Hrvatske banke za obnovu i razvitak* za 2016. godinu, naše osmo izvješće o načinu i napretku primjene načela UN Global Compact-a, u području ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije. Izvješće donosi, za navedena područja i HBOR-u značajne, društveno odgovorne prakse i procese HBOR-a i odabrane pokazatelje učinka, te navodi ciljeve našeg DOP programa za slijedeće razdoblje.

U 2016. godini, HBOR je provodio poticajne mjere i aktivnosti s ciljem ostvarenja novog gospodarskog rasta – od privremenih sniženja kamatne stope za nove investicije u odabrane namjene i programe kreditiranja, do sniženja kamatne stope za poduzetnike koji zapošljavaju ili osposobljavaju mlade osobe ili ulažu u proizvodnju, razvoj ili unapređenje proizvoda, postupaka ili usluga. Sa svrhom bolje regionalne zastupljenosti i efikasnijeg postupka odobrenja poduzete su mjere za razvoj distribucijskih kanala. Također, zadržana je ponuda financijskih proizvoda u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije te programa kreditiranja poduzetništva žena i poduzetništva mladih.

Istovremeno, podržane su aktivnosti ugradnje društvenih i okolišnih kriterija u interne procese upravljanja. Započeto je s provedbom aktivnosti koje za cilj imaju uvesti nove oblike organizacijskog ponašanja i primjenu obiteljski i rodno osviještenih politika, a postupak dodjele donacija unaprijeđen je temeljem iskustva i povratnih informacija dobivenih u prošlom postupku dodjele. Započela je primjena okolišnih kriterija u vlastitim procesima javne nabave.

Domaća i inozemna članstva u udruženjima i inicijativama vezanima uz područja zaštite okoliša i održivosti, sudjelovanje u izradi prijedloga ili provedbi nacionalnih strategija te sudjelovanje u relevantnim partnerskim inicijativama važan su mehanizam za unapređenje suradnje, razmjenu informacija i učenje. Redoviti smo sudionik Indeksa DOP-a - natječaja za ocjenu dobrovoljnih društveno odgovornih praksi u poslovanju hrvatskih tvrtki u kategoriji javna poduzeća.

U svjetlu do sada iskazane potpore prema UN Global Compact, HBOR će nastaviti razvijati sustav izvještavanja o održivosti i društvenoj odgovornosti. Očekujemo da će prilagodba novim standardima i okvirima izvještavanja o održivosti doprinijeti kvaliteti naših budućih izvješća. Nastavit ćemo ugrađivati načela UN Global Compact- a u svoje poslovanje i podupirati aktivnosti lokalne mreže članica UN Global Compact Hrvatska i u budućem razdoblju.

Uprava HBOR-a

ORGANIZACIJSKI PROFIL

Tko smo?

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) je razvojna i izvozna banka, u 100%-tnom državnom vlasništvu, koja potiče sustavni, održivi i ravnomjieran gospodarski i društveni razvitak, sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske. Osnovana je u lipnju 1992. godine.

Sjedište HBOR-a je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9. U Zagrebu banka posluje na ukupno 3 lokacije (Strossmayerov trg, Gajeva ulica i Zelinska ulica). HBOR ima i 5 područnih ureda:

- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski Kotar

Što radimo?

Prioritetna područja našeg djelovanja su: poticanje utemeljenja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poticanje izvoza, razvitak turizma, financiranje inovacija i razvoja novih tehnologija, financiranje razvitka poljoprivrede, poticanje korištenja EU fondova, financiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

Misija

Podrška stvaranju novih vrijednosti temeljenih na znanju, kulturnom nasljeđu i prirodnom bogatstvu s ciljem održivog i ravnomjernog razvitka svih krajeva Republike Hrvatske.

Vizija

Biti mjera uspješnosti za razvojne i izvozne banke u regiji koja putem svojih korisnika i zaposlenika potiče obnovljivi razvitak šire društvene zajednice.

Vrijednosti u koje vjerujemo

Etičnost - vjerujemo da visok stupanj etičnosti utječe na dugoročno učinkovito ispunjavanje postavljenih ciljeva. Potičemo etičnost naših zaposlenika kako prema korisnicima, tako i u međusobnim odnosima i odnosu prema povjerenim nam zadacima.

Odgovornost - odgovornim ponašanjem prema povjerenom nam kapitalu i prema svakom zaposleniku, korisniku i projektu kojeg podržavamo osiguravamo dugoročnu uspješnost u ostvarenju naše temeljne svrhe.

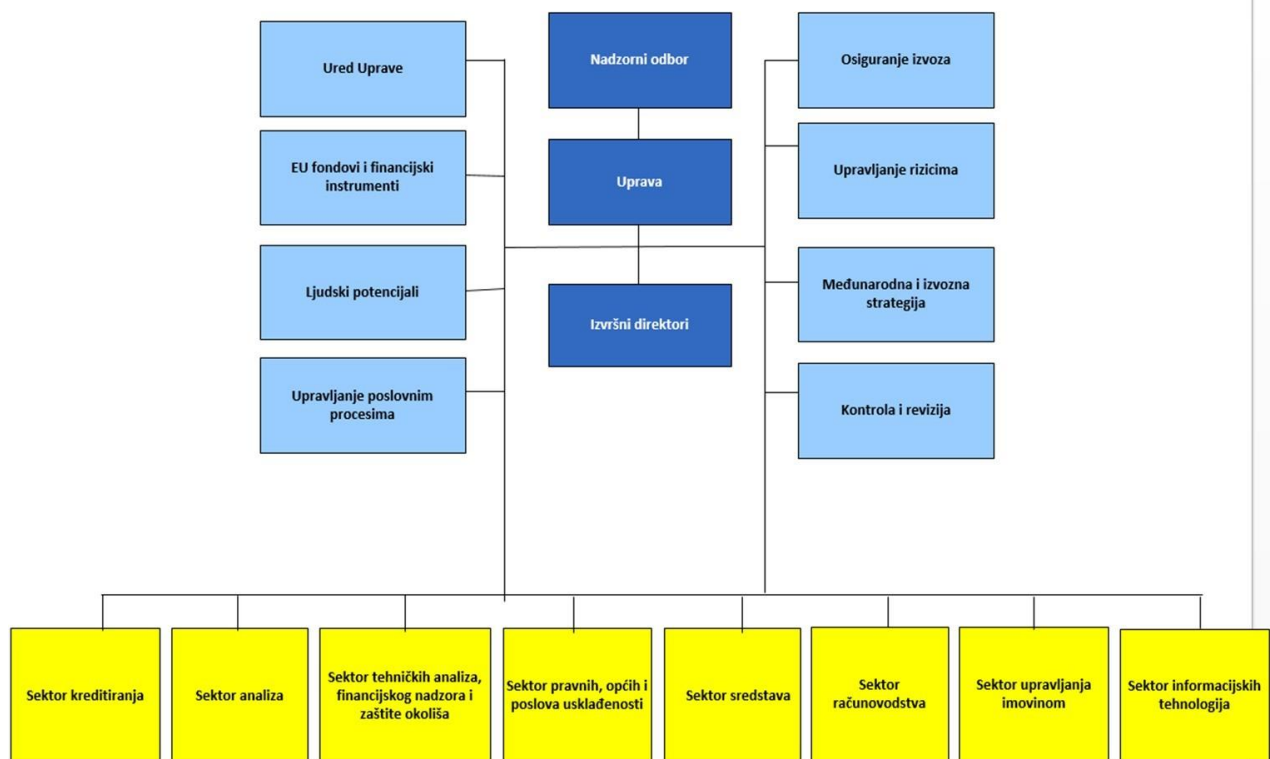
Pouzdanost - svojim radom želimo našim korisnicima pružiti sigurnost da ćemo dosljedno i sustavno podržati sve prihvatljive poduhvate.

Usmjerenost na korisnika - nastojimo se što brže i učinkovitije prilagođavati zahtjevima naših korisnika.

Obnovljivost - svoj uspjeh ne mjerimo ostvarenom dobiti, već dugoročnom dobrobiti za društvenu zajednicu koju će ostvariti projekti koje podržavamo.

Znanje - s posebnom pozornošću podržavamo projekte koji stvaraju nove vrijednosti temeljene na znanju, a za svoje zaposlenike stvaramo uvjete i potičemo ih na stalno učenje kako bi ostvarili puni razvoj osobnih i profesionalnih mogućnosti.

Organizacijska struktura HBOR-a na dan 31.12.2016.

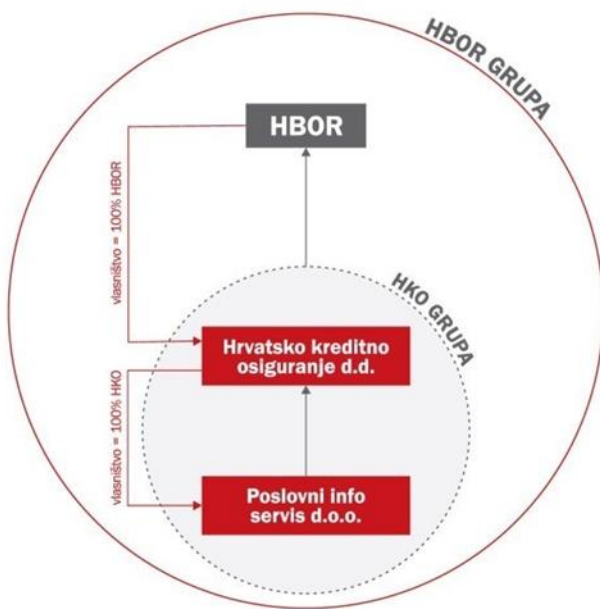

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak

HBOR je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Grupa je formirana tijekom 2010. godine. Grupu uz matično društvo čine Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO d.d.) i Poslovni info servis d.o.o. (PIS d.o.o.).

naziv	uloga unutar grupe	% povezanosti	sjedište	poslovne aktivnosti
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	ovisno društvo, neposredna kapitalna povezanost	100% s HBOR-om	Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga
Poslovni info servis d.o.o.	ovisno društvo, posredna kapitalna povezanost	100% s Hrvatskim kreditnim osiguranjem d.d.	Republika Hrvatska	izrada analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Struktura Grupe – shematski prikaz

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te pridržavanje internih pravila osnova su odgovornog korporativnog upravljanja i nužan preduvjet za održivu uspješnost poslovanja. HBOR sustavno prati zakonsku regulativu i najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja.

Sukladno načelima javnosti poslovanja, financijski izvještaji HBOR-a u izvještajnom razdoblju bili su objavljeni na mrežnim stranicama HBOR-a i Luksemburške burze. Godišnje se provodi ocjena rejtinga HBOR-a od strane dvije međunarodne nezavisne rejting agencije (Standard & Poor's, Moody's). Sukladno *Zakonu o pravu na pristup informacijama* HBOR dostavlja izvješće o provedbi zakona *Povjereniku za informiranje*.

U izvještajnom razdoblju dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora bile su regulirane *Zakonom o HBOR-u (NN 138/06)* i *Zakonom o izmjenama Zakona o HBOR-u (NN 25/13)* i detaljnije razrađene u *Statutu HBOR-a*. Nadzorni odbor HBOR-a čini deset članova (10) i to šest (6) ministara Vlade Republike Hrvatske, tri (3) saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore (1). Upravu HBOR-a čine tri člana (3) od kojih je jedan (1) predsjednik Uprave.

U HBOR-u djeluje i *Funkcija praćenja usklađenosti* čija je osnovna zadaća osigurati usklađenost internih akata HBOR-a i poslovnih procesa s relevantnim propisima, spriječiti moguće negativne posljedice neusklađenosti i promicati načela etičnog poslovanja. *Kodeksom ponašanja* propisane su specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja, te je predviđena mogućnost prijave po osnovi kršenja kodeksa (detaljnije opisano u poglavlju Radna i ljudska prava).

Kodeks korporativnog upravljanja HBOR-a, usvojen je početkom 2013. godine. Cilj izrade ovog kodeksa je uspostava, održavanje i unaprjeđenje standarda korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja HBOR-a u svrhu učinkovitog i odgovornog upravljanja javnim kapitalom i poslovima od posebnog društvenog značaja. Radi postizanja standarda korporativnog upravljanja, HBOR je ovim kodeksom opisao odnose s upravljačkim tijelima i zainteresiranim stranama te su usvojeni principi rada koji imaju za cilj umanj enje rizika poslovanja u nepovoljnim tržišnim uvjetima (više na str. 10-13 GFI za 2016. godinu).

POSLOVANJE 2016.

Podrobni opis poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak u 2016. godini, ostvarene rezultate i pregled kreditne aktivnosti (malo i srednje poduzetništvo, ulaganja u poljoprivredu, turizam, projekti sufinancirani iz EU fondova, fondovi za gospodarsku suradnju, plan ulaganja u Europu, izvozni poslovi, poslovi osiguranja izvoza) i ostalih poslova i aktivnosti, uključujući i podatke iz Tablice 1. prethodnih DOP izvješća nalazi se u Godišnjim financijskim izvještajima (GFI) Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2016. godinu, i dostupno je na internetskim stranicama HBOR-a <https://www.hbor.hr/naslovnica/hbor/financijsko-poslovanje/>

Tablica 1. Ukupna imovina i ukupna glavnica			
u 000 KN	2016.	2015.	2014.
UKUPNA IMOVINA	27.374.916	25.540.776	25.777.052
UKUPNA GLAVNICA	10.037.980	9.662.447	9.430.130

Tablica 2. Prikaz prihoda, rashoda i dobiti			
u 000 KN	2016.	2015.	2014.
1. Ukupni prihodi	924.004	917.109	918.134
2. Ukupni rashodi	(610.479)	(711.881)	(749.791)
od čega:			
Operativni troškovi	(152.227)	(131.840)	(154.049)
3. Dobit (1.-2.)	313.525	205.228	168.343

PRIMARNI PROIZVODI HBOR-a 2016.

Tablica 3. Pregled programa kreditiranja tijekom 2016. godine

GOSPODARSTVO
Gospodarstvo (Program kreditiranja gospodarstva)
Restrukturiranje (Program kreditiranja financijskog restrukturiranja)-poslovna banka
Kreditiranje proizvodnje (Program kreditiranja proizvodnje)
Kreditiranje EU projekata privatnog sektora (Program kreditiranja EU strukturnih i investicijskih projekata privatnog sektora)
Nova proizvodnja
IZVOZ I TURIZAM
Priprema izvoza (Program kreditiranja pripreme i naplate izvoznih poslova)
Kredit dobavljača (Program kreditiranja dobavljača kod izvoznih poslova)
Izvoz-IBRD (Program kreditiranja izvoznika uz garanciju IBRD-a)
Turizam (Program kreditiranja turističkog sektora)
Priprema turističke sezone (Program kreditiranja pripreme turističke sezone)
Turizam i izvoz-IBRD (Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a)
INFRASTRUKTURA
Zaštita okoliša (Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije)
Infrastruktura (Program kreditiranja komunalne infrastrukture)
IPARD - razvoj ruralne infrastrukture (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 301.)
Program kreditiranja energetske obnove zgrada
Financiranje izrade projektne i ostale investicijske dokumentacije (Program kreditiranja pripreme projektne i ostale investicijske dokumentacije)
Kreditiranje EU projekata javnog sektora (Program kreditiranja EU strukturnih i investicijskih projekata javnog sektora)
Projektne kreditne linije za izgradnju sustava vodoopskrbe i odvodnje na području RH
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO
Malo i srednje poduzetništvo (Program kreditiranja razvitka malog i srednjeg poduzetništva)
Poljoprivreda i ujednačeni razvoj (Program kreditiranja poljoprivrede i malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi)
Početnici (Program kreditiranja poduzetnika početnika)
Pronalasci (Program kreditiranja pronalazaka)
Kreditiranje pripreme poljoprivredne proizvodnje (Obrtna sredstva za ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju)
Trajna obrtna sredstva (Kreditiranje trajnih obrtnih sredstava za osnaženje poslovanja)
IPARD Mjera 101. i 103. (IPARD i EU fondovi) (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 101. i Mjeru 103. te ostalih kandidata za projekte u poljoprivredi i ribarstvu koji se sufinanciraju sredstvima iz EU fondova)
IPARD Mjera 302. (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 302.)
Poduzetništvo mladih (Program kreditiranja poduzetništva mladih)
Leasing za malo i srednje poduzetništvo
Mikrokreditiranje uz potporu EU (Program kreditiranja mikro-poduzetnika)
Kreditiranje EU projekata, ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice
Okvirni krediti za obrtna sredstva
Okvirni krediti za investicijska ulaganja
Žene poduzetnice (Program kreditiranja poduzetništva žena)
<i>Aktualni popis programa kreditiranja, ujeta kreditiranja i svih drugih proizvoda i usluga u ponudi HBOR-a nalazi se na internetskim stranicama HBOR-a (www.hbor.hr).</i>

Opis poslovanja u 2016. godini i mjere poduzete s ciljem poticanja novih ulaganja

Prioriteti HBOR-a, u 2016. godini bili su: poticanje poduzetnika na nova ulaganja, korištenje sredstava EU fondova te izlazak na međunarodno tržište.

S ciljem ostvarenja novog gospodarskog rasta i pozitivnih pomaka na domaćem tržištu i u djelatnostima strateški važnim za gospodarstvo Republike Hrvatske, nastavljena je provedba poticajnih mjera i aktivnosti. U 2016. godini odobreno je više kredita za investicijska ulaganja nego za financiranje obrtnih sredstava i stoga je u strukturi odobrenih sredstava prema namjeni 77 posto kredita bilo odobreno za investicijska ulaganja, a 23 posto za obrtna sredstva.

U 2016. godini nastavljena je primjena privremene mjere sniženja kamatne stope za jedan postotni bod za kreditiranje novih investicija u poljoprivredi i ribarstvu, turizmu, industriji te kreditiranje projekata energetske učinkovitosti i zaštite okoliša. Osim toga, za jedan postotni bod smanjena je kamatna stopa za kreditiranje ulaganja jedinica lokalne i područne samouprave i pravne osobe u njihovom većinskom vlasništvu. Tijekom 2016. godine smanjene su i kamatne stope za velike poduzetnike za ulaganja u turizam te po programima kreditiranja: *Gospodarstvo*, *Nova proizvodnja* i *Priprema izvoza*. Za male i srednje poduzetnike koji zapošljavaju ili osposobljavaju mlade osobe omogućeno je korištenje sniženje kamatne stope od 0,5 postotnih bodova po 14 HBOR-ovih programa (inicijativa EIB-a za zapošljavanje mladih *Jobs for Youth Initiative*), a mali i srednji poduzetnici koji ulažu u proizvodnju, razvoj i/ili provedbu novih ili značajno unapređenih proizvoda postupaka ili usluga mogu koristiti umanjene kamatne stope od 0,422 ili 0,572 postotna boda, ovisno o veličini krajnjeg korisnika (*InnovFin SME garancijski program*).

Istovremeno, nastavljena je provedba *Modela podjele rizika s poslovnim bankama* kojim se nastoji potaknuti poslovne banke na povećanje kreditnih plasmana u sektor gospodarstva. Prema ovom modelu, programi kreditiranja HBOR-a provode se u suradnji s poslovnim bankama, na način da HBOR i poslovna banka dijele rizik povrata plasiranih kreditnih sredstava.

S ciljem bolje regionalne zastupljenosti HBOR-ovih kreditnih sredstava te efikasnijeg odobrenja manjih iznosa većem broju korisnika i u 2016. godini nastavljeno je ugovaranje okvirnih kredita s poslovnim bankama te je suradnja po ovom modelu ugovorena s 10 najvećih poslovnih banaka. Nastavljeno je korištenje novog distribucijskog kanala putem leasing društava. U strukturi odobrenja, udio odobrenja putem financijskih posrednika u 2016. godini iznosio je 64 posto što predstavlja povećanje u odnosu na 43 posto koliko je iznosio u 2015. godini.

Nastavljena je provedba programa *Žene poduzetnice*, kojim se kreditiraju projekti društava koji su u većinskom vlasništvu žena i kojim upravljaju žene (više na str.30), kao i programa kreditiranja *Poduzetništvo mladih*, uvedenog 2014. godine. Također, nastavljena je provedba programa *Mikrokreditiranje uz potporu EU*, koji koristi jamstvo izdano u okviru *Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije Europske unije (CIP) (Competitiveness and Innovation Framework Programme)* i koji se provodi u suradnji s Europskim investicijskim fondom (EIF). CIP garancija omogućava kreditiranje mikro-poduzetnika samo uz mjenice i zadužnice i eventualno zalog na opremi, ali isključivo onoj koja se kupuje iz sredstava kredita.

Ostale aktivnosti

Suradnja s posebnim financijskim ustanovama – pribavljanje sredstava

HBOR pribavlja sredstva na više načina. Osim uplata iz državnog proračuna u kapital HBOR-a, sredstva pribavlja na tržištu sindiciranih kredita, tržištu kapitala i putem ugovora s posebnim financijskim institucijama (CEB, EBRD, EIB, IBRD, KfW itd.) (više na str. 30 GFI za 2016. godinu).

Međunarodna suradnja - članstva i umrežavanje

HBOR ima zaključene Sporazume o suradnji s 56 različitih izvozno-kreditnih agencija, izvoznih banaka, razvojnih banaka te drugim međunarodnim financijskim institucijama iz cijelog svijeta, čime je hrvatskim gospodarstvenicima omogućeno dobivanje informacija i kvalitetnije usluge pri nastupu na inozemnim tržištima i pri suradnji s inozemnim partnerima.

HBOR je član ili sudjeluje u radu brojnih poslovnih udruženja, klubova i komora kao što su Europska udruga javnih banaka (EAPB), Europska udruga dugoročnih investitora (ELTI), Mreža europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo (NEFI), Bernska unija, Udruženje banaka Srednje i Istočne Europe (BACEE) kao i drugih gospodarskih i trgovinskih udruženja i komora. HBOR je ujedno i član odnosno surađuje s međunarodnim komorama u Republici Hrvatskoj kao što su Američka trgovačka komora u Hrvatskoj (AmCham), Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora (AHK), Nordijska trgovačka komora u Hrvatskoj i Hrvatsko-austrijska trgovinska komora putem kojih promovira te upoznaje potencijalne korisnike proizvoda i usluga HBOR-a.

Također, HBOR je potpisnik UN Global Compact-a, član Financijske inicijative UN-ovog Programa zaštite okoliša – (UNEP FI) i član Međunarodnog kluba za financiranje razvoja (IDFC). Glavne aktivnosti IDFC-a usmjerene su na područje održivog razvoja i to *zelenog* razvoja u područja (zelene) infrastrukture, obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitost te društvenog razvoja kroz razvoj malog i srednjeg poduzetništva i socijalno uključivanje putem programa smanjivanja siromaštva. Uloga HBOR-a i drugih članova ove organizacije je razvoj suradnje s vladama, privatnim sektorom i civilnim društvom u smislu premošćivanja financiranja, razvoja regulative i politika, izgradnje tehničkih kapaciteta i jačanja institucija, a sve radi usmjeravanja investicija u nove ekonomske i društvene sektore te u sektor zaštite okoliša.

Članstvo u navedenim organizacijama i dostupne komunikacijske mehanizme HBOR koristi u svrhu razvoja poslovanja, te razvoja svojih proizvoda i usluga, razmjenu informacija te ugradnju najboljih praksi u svoje poslovne procese.

PROFIL IZVJEŠĆA

Granice izvješća

Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2016. godine (lipanj 2017.) osmo je HBOR-ovo izvješće o društveno odgovornom poslovanju. Ovo izvješće odnosi se na poslovanje HBOR-a, a ne Grupe HBOR, u sjedištu u Zagrebu na tri lokacije i pet područnih ureda u Hrvatskoj, ukoliko u izvješću nije drukčije naznačeno. U lipnju 2016. godine, HBOR je objavio svoje sedmo izvješće - *Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2015. godine*. Od 2014. godine uvedena je godišnja (a ne dvogodišnja) dinamika izvještavanja. Sljedeće izvješće o društvenoj odgovornosti bit će za izvještajno razdoblje 2017. godine i bit će objavljeno do 30.6.2018.

Korištena metodologija i razina primjene

Prilikom izrade prethodnih HBOR-ovih izvješća, koristili smo i rukovodili se okvirom za izvještavanje Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) – Smjernice za izvještavanje o održivosti, verzija 3.0. - najniža razina primjene – C, bez verifikacije. Korištenje najnovije verzije Smjernica za izvještavanje o održivosti, odnosno novih standarda za izvještavanje o održivosti ili drugih okvira izvještavanja, te prilagodba sustava prikupljanja podataka radi prelaska na nove standarde izvještavanja očekuje se u 2017. godini.

Proces definiranja sadržaja i struktura izvješća

U *Izvješću o društvenoj odgovornosti 2016. godine* popisane su postojeće društveno odgovorne prakse i procesi HBOR-a iz područja: zaštita okoliša, ljudska i radna prava, društvo i borba protiv korupcije. Istovremeno, prikazani su odabrani pokazatelji učinka, kao i ciljevi DOP programa za 2017. godinu, a čime se HBOR obvezao na daljnji razvoj praksi društveno odgovornog poslovanja.

U prikupljanju podataka za izvješće sudjelovali su zaposlenice i zaposlenici HBOR-a svih organizacijskih jedinica (članovi DOP radne skupine i drugi nositelji pojedinih praksi/procesa). U postupku pripreme izvješća i prikupljanja podataka procijenjeno je da je u ovoj fazi razvoja HBOR-ovog sustava izvještavanja o društvenoj odgovornosti i uoči očekivanog prelaska na nove standarde ili okvir izvještavanja, potrebno osigurati usporedivost ovog izvješća s prethodnim, stoga struktura izvješća u odnosu na prošlo niti ove godine nije znatno mijenjana. Broj opisanih praksi i procesa je, u odnosu na prikazane u prethodnom izvješću ostao na istoj razini.

Zainteresirane strane

DOP radna skupina HBOR-a definirala je društvene skupine, institucije i organizacije koje imaju interese vezane uz djelovanje HBOR-a, imaju utjecaj na HBOR ili HBOR na njih svojim djelovanjem može značajno utjecati. Kao ključni dionici HBOR-a vezani uz održivi razvoj i društveno odgovorno poslovanje prepoznati su:

- Vlada RH i druga tijela javne vlasti,
- financijske institucije i rejting agencije,
- klijenti,
- zaposlenici,
- poslovna i financijska udruženja,
- znanstvene institucije,
- mediji i
- zajednica i nevladine organizacije

KLJUČNI UTJECAJI, RIZICI I PRILIKE

Opće dobro i društvena korist zapisani su u temelju HBOR-a kao javne razvojne ustanove –misija HBOR-a je pružiti podršku stvaranju novih vrijednosti temeljenih na znanju i inovacijama, kulturnom nasljeđu i prirodnom bogatstvu. HBOR kreditnim programima za obnovu i razvitak gospodarskih subjekata i infrastrukture, financiranje izvoza i kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva potiče sustavni, održivi i ravnomjerni gospodarski i društveni razvitak. Financijski cilj HBOR-a je ostvarivanje prihoda za potrebe financiranja svih svojih troškova poslovanja i očuvanja stvarne vrijednosti kapitala, a ne maksimiziranje dobiti.

U okolnostima oporavka od gospodarske krize, stalnog utjecaja klimatskih promjena i pritisaka na daljnje korištenje ograničenih prirodnih resursa, pronalaženje održivog puta ekonomskog rasta postaje imperativ za sve dionike. Pri tome, dio poduzetnika i investitora i sami nastoje ograničiti okolišne i društvene utjecaje svojih ekonomskih aktivnosti. Nevladine organizacije i građani izražavaju zabrinutost za kvalitetu okoliša i teže za očuvanjem prirodnih resursa i zaštitom ljudskih i radničkih prava te traže jače uključivanje lokalnih zajednica u procese donošenja novih politika. Od financijskih ustanova očekuje se da pitanja održivosti ugrade u svoju dugoročnu strategiju, započnu sustavno procjenjivati i mjeriti okolišne rizike kojima su izloženi, te da poboljšaju kvalitetu i volumen financiranja okolišno održivih ekonomskih aktivnosti.

HBOR kontinuirano uočava nove prilike za daljnji razvoj održivosti i društvene odgovornosti.

Budući DOP programi HBOR-a trebaju odgovoriti na **ključne izazove**:

- uspostaviti **učinkovit interni sustav upravljanja DOP-om** i osigurati kapacitete za provedbu
- **identificirati ključne okolišne i društvene rizike** koji su od materijalne važnosti za rad HBOR-a
- uspostaviti **učinkovite mehanizme kojima će se potaknuti klijente i partnerske banke** da preuzmu odgovornost za utjecaj koji imaju na zajednicu i društvo
- **aktivno promovirati DOP** unutar bankarskog sektora i međusektorske platforme
- **uvesti integrativni pristup upravljanja DOP-om** na način da budu zastupljeni i interesi dionika

Ključni **ciljevi** DOP programa HBOR-a za 2017. godinu:

1. formalizirati interni sustav upravljanja DOP-om

Očekujemo da će formaliziranje internog sustava upravljanja DOP-om u smislu uvođenja formalnog sustava planiranja aktivnosti i nadzora provedbe putem tijela za nadzor provedbe, stvoriti i održati kapacitete za sustavno upravljanje jer uspostava učinkovitog sustava upravljanja DOP-om za HBOR predstavlja trajni izazov. Redoviti pregledi i prilagodbe aktivnosti, kao i redovite procjene učinaka aktivnosti naspram postavljenih ciljeva nužni su za provođenje relevantnih i inovativnih DOP aktivnosti.

2. održati i unaprijediti ponudu *održivih* proizvoda i usluga HBOR-a

Nastavit ćemo ispitivati mogućnosti razvoja novih i inovativnih financijskih proizvoda s obzirom na zaštitu okoliša, energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije. Izgrađivat ćemo bazu znanja i dosljedno raditi na izgradnji vlastitih kapaciteta procjene projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, kako bismo stvorili i održali vlastite kapacitete za potporu ovim proizvodima.

3. integrirati kriterije održivosti i društvene odgovornosti u procese upravljanja HBOR-a

Ugradnja društvenih i/ili okolišnih kriterija u sve HBOR-ove poslovne procese je dugotrajan i zahtjevan posao. Kontinuirano ćemo raditi na identifikaciji i odabiru prioriternih područja. Poticat ćemo unapređenje postojećih i utjecati na donošenje novih, održivih poslovnih procesa i praksi.

4. smanjiti okolišne i društvene rizike projekata koje financira HBOR

Želimo minimizirati negativne utjecaje projekata koje financiramo na najmanju moguću mjeru. Nastavit ćemo integrirati pitanja okoliša i održivosti u opći sustav upravljanja HBOR-a. Podupirat ćemo aktivnosti koje trebaju pridonijeti razvoju okolišne politike i integraciji okolišnih i društvenih rizika u procedure za procjenu kreditnog rizika. Razmotrit ćemo mogućnosti valorizacije sustava ili standarda održivosti ili društvene odgovornosti naših klijenata.

5. jačati komunikaciju s dionicima

Kontinuirano ćemo iskazivati svoju opredijeljenost prema održivom razvoju i društveno odgovornom poslovanju, kroz različite modele suradnje i mehanizme komunikacije, s klijentima i partnerima. Nastojat ćemo graditi sustavnu, dvosmjernu interakciju s dionicima i to u ranoj fazi razvoja programa ili usluga, te održati visoku razinu transparentnosti. Dodatno ćemo potaknuti dijalog sa zaposlenicima. Nastavit ćemo suradnju i umrežavanje s posebnim financijskim institucijama i međunarodnim i domaćim udruženjima i klubovima okupljenima oko pitanja održivosti, zaštite okoliša i klimatskih promjena.

6. pripremiti izvješće za 2017. godinu

Unaprijedit ćemo sustav prikupljanja podataka prema zahtjevima novih smjernica i okvira izvještavanja o održivosti.

UN GLOBAL COMPACT

UN Global Compact (UNGC) je međunarodna inicijativa Ujedinjenih naroda iz 2000. godine koja povezuje poslovni sektor s agencijama UN-a, vladama i civilnim društvom u podržavanju temeljnih društvenih vrijednosti iz područja ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije. Članstvo u inicijativi je dobrovoljno.

HBOR je član ove međunarodne inicijative od 12. ožujka 2007. godine, kada je pristupio hrvatskoj mreži članica UNGC. Pristupanje ovom sporazumu prepoznato je kao prilika za dijalog, učenje i dijeljenje dobrih praksi s drugim članicama mreže. Od pristupanja, HBOR sudjeluje u svim obukama o primjeni načela u organizaciji lokalne mreže UN Global Compact Hrvatska. Lokalnom mrežom hrvatskih članova UNGC upravlja Hrvatska udruga poslodavaca (HUP).

Potpisivanjem UN Global Compact-a HBOR se obvezao:

- ugraditi 10 načela UNGC u svoje poslovanje tako da one postanu sastavni dio poslovne strategije, svakodnevnih aktivnosti i organizacijske kulture
- uključiti 10 načela u procese odlučivanja na najvišoj razini upravljačkog tijela
- pridonijeti ispunjavanju razvojnih ciljeva kroz partnerstva (Milenijski ciljevi)
- u javni dokument uključiti opis načina na koji primjenjuje načela i podržava šire razvojne ciljeve (poznato kao Izvješće o napretku)
- unaprijediti Global Compact i praksu odgovornog poslovanja kroz zagovaranje i aktivni iskorak prema kolegama, partnerima, klijentima, korisnicima i široj javnosti.

10 načela UN Global Compact-a:

LJUDSKA PRAVA	
1. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podupirati i poštivati zaštitu međunarodnih ljudskih prava i</i>
2. načelo	<i>pobrinuti se da ne sudjeluju u kršenjima ljudskih prava.</i>
RADNA PRAVA	
3. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podržavati slobodu udruživanja i stvarno priznavanje prava na kolektivno pregovaranje,</i>
4. načelo	<i>dokidanje svih oblika prisilnog rada,</i>
5. načelo	<i>stvarno ukidanje dječjeg rada i</i>
6. načelo	<i>ukidanje diskriminacije u vezi sa zapošljavanjem i izborom zanimanja.</i>
OKOLIŠ	
7. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podupirati predostrožan pristup izazovima na području okoliša,</i>
8. načelo	<i>pokrenuti inicijative radi promicanja veće odgovornosti prema okolišu i</i>
9. načelo	<i>poticati razvoj i širenje ekološki prihvatljivih tehnologija.</i>
BORBA PROTIV KORUPCIJE	
10. načelo	<i>Tvrtke bi trebale raditi na suzbijanju korupcije u svim njenim oblicima, uključujući iznudu i podmićivanje.</i>

OKOLIŠ

HBOR podupire odgovorno ponašanje prema unapređenju i očuvanju kvalitete okoliša te potiče uvođenje obnovljivih izvora energije i postizanje energetske učinkovitosti u skladu sa standardima EU. Ulažemo napore za upravljanje neposrednom potrošnjom energije u svojim zgradama na energetski učinkovit način.

Program kreditiranja projekata zaštita okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

HBOR-ovim Programom kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije odobravaju se krediti za investicijske projekte kojima je svrha saniranje odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja nastajanja i poticanje smanjivanja otpada, gospodarenje otpadom, obrada otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada; poticanje čistije proizvodnje, odnosno izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisija u proizvodnom procesu; zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti; provedba nacionalnih energetske programa; poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar, biomasa i dr.); poticanje održive gradnje, poticanje čistijeg transporta; te drugih projekata kojima se zaštićuje okoliš, postiže energetska učinkovitost i uvode obnovljivi izvori energije.

Aktualni uvjeti kreditiranja po ovom programu nalaze se na internetskoj stranici HBOR-a (www.hbor.hr).

U razdoblju 2011. - 2012. godine zabilježen je znatan porast odobrenja kredita za projekte zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, a što je bila posljedica razvoja čitavog sektora obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. U 2013. godini nastavljen je porast kreditiranja po broju odobrenih kredita, ali je odobreni iznos manji budući da su uglavnom financirani, po snazi i iznosu, manji projekti sunčanih elektrana. U 2014. godini zadržana je struktura financiranja kao i u 2013. godini, ali je, zbog ograničenih kvota za poticajne cijene električne energije i primjene pravila o državnim potporama za projekte iz obnovljivih izvora energije smanjena potražnja za kreditiranjem ovakvih projekata. U 2015. godini je, po broju odobrenih kredita, smanjen porast kreditiranja, ali je ukupni iznos odobrenja veći, budući da su uglavnom financirani veći projekti obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. U 2016. godini financiran je približno isti broj projekata kao i u prethodnoj godini, ali s obzirom da je financirano nekoliko većih projekata obnovljivih izvora energije ukupni odobreni iznos kredita u 2016. godini predstavlja do sada najveći iznos odobren po ovom programu kreditiranja.

Tablica 4. Odobreni krediti za projekte: zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i OIE

godina	odobreni iznos u KN
2011.	262.095.657
2012.	504.171.850
2013.	186.134.973
2014.	136.194.885
2015.	249.867.609
2016.	638.276.023
ukupno	1.976.740.997

Očekuje se nastavak potražnje za sredstvima koja bi se koristila za izgradnju i implementaciju projekata obnovljivih izvora energije, a naročito u području financiranja postrojenja za iskorištavanje sunčane energije, biomase i bioplina te vjetroelektrana.

EEFF Programi Europske komisije

U travnju 2010. godine HBOR je s Europskom investicijskom bankom (EIB) zaključio Ugovor o zajmu za financiranje malih i srednjih te srednje kapitaliziranih poduzeća u iznosu od 250 mil. EUR.

Kao dodatak ovom Ugovoru priključeni su i EEFF programi (Energy Efficiency Finance Facility), a koje je osmislila Europska komisija s ciljem pružanja potpore projektima s posebnim naglaskom na klimatske promjene i energetske učinkovitost u novim zemljama članicama Europske unije, kao i zemljama kandidatkinjama za punopravno članstvo u Europskoj uniji. Provedba EEFF Programa putem EIB-a predviđena je na području Republike Hrvatske, Rumunjske i Turske. Europska komisija odobrava sredstva darovnice, namijenjena krajnjim korisnicima u okviru EEFF Programa za 2006. godinu (tzv. EEFF 2006). Sredstva se isplaćuju u iznosu od 15% od odobrenog iznosa kredita za smanjenje glavnice kredita u slučaju provođenja projekta energetske učinkovitosti i ispunjenja uvjeta uštede energije i/ili smanjenja emisije CO₂. EEFF programi provode se u sektoru industrije i zgradarstvu.

U razdoblju 2011. - 2015. godine, EEFF programi prošireni su i na korištenje EEFF Programa za 2007. godinu (tzv. EEFF 2007) prema kojem se sredstva Europske komisije isplaćuju u iznosu od 15% od odobrenog iznosa kredita za smanjenje glavnice kredita u slučaju provođenja projekta obnovljivih izvora energije.

U okviru ovog programa obrađeno je 14 projekata iz područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, čime je iskorišteno oko 5,2 milijuna EUR sredstava darovnice, a program je završio u 2016. godini.

Program kreditiranja energetske obnove zgrada

Program energetske obnove zgrada javnog sektora 2014. – 2015. (dalje u tekstu: Program) pokrenulo je Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja. Programom su se namjeravali ostvariti postavljeni ciljevi energetske strategije RH, razviti tržište energetske usluge, uvesti principi energetske učinkovitosti u javnu nabavu, razviti informacijski sustav praćenja potrošnje energenata te potaknuti cjelokupni gospodarski investicijski ciklus u Republici Hrvatskoj.

Subjekti uključeni u provedbu Programa su:

- **Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN)**

Od 2013. godine u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja i vlasnicima zgrada provodi postupak javnog nadmetanja za izbor ponuditelja usluge poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora te ocjenjuje tehničku i financijsku izvedivost projekta.

- **Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja**

Izrađuje prijedlog Programa i nadzire njegovu provedbu.

- **Naručitelj energetske usluge** (tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanove, agencije, škole i bolnice u njihovom vlasništvu)

Kao vlasnici zgrada u kojima obavljaju nekomercijalne djelatnosti, predlažu projekte prihvatljive za uključivanje u provedbu Programa. Sukladno planu projektiranih ušteda energije obvezuju se, u razdoblju trajanja projekta, u svom proračunskom planu predvidjeti iznose razlika projektirane uštede troškova energije i izvršavati plaćanje razlike projektirane uštede prema krajnjim korisnicima kredita i/ili HBOR-u.

- **Pružatelji energetske usluge (PEU)**

Trgovačka društva i obrti koji temeljem izvršenog izbora u postupku javnog nadmetanja izvršavaju uslugu poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora te sudjeluju u projektu s vlastitim učešćem od minimalno 10% vrijednosti ukupne investicije.

- **Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)**

Osigurava potrebna jamstva PEU, u korist kreditora.

- **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU)**

Osigurava 40% sredstva za opravdane troškove ukupne vrijednosti ulaganja te nadzire korištenje sredstava.

- **Krajnji korisnici kredita**

Mogu biti naručitelji energetske usluge i pružatelji energetske usluge odnosno sva trgovačka društva i obrti koji ulažu u energetske usluge.

- **HBOR/Poslovne banke**

Odobravaju kreditna sredstva.

Sukladno navedenim ciljevima Programa, HBOR je krajem 2014. godine donio *Program kreditiranja energetske obnove zgrada javnog sektora* (dalje u tekstu: Program kreditiranja). Ovim Programom kreditiranja nastoje se potaknuti investicijski projekti kojima je svrha podizanje razine energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora i smanjenje potrošnje energije u javnom sektoru. Sredstava su namijenjena isključivo za ulaganje u osnovna sredstva (adaptaciju i rekonstrukciju građevinskih objekata, kupnju opreme i uređaja).

Po ovom Programu kreditiranja financirano je od 2014. do kraja 2016. godine ukupno jedanaest (11) projekata energetske učinkovitosti na javnim i privatnim zgradama u ukupnom iznosu 56.096.736 KN.

Aktualni uvjeti kreditiranja po ovom Programu kreditiranja nalaze se na internetskoj stranici HBOR-a (www.hbor.hr).

Upitnik o zaštiti okoliša i Mišljenje o utjecaju na okoliš

Od 2010. godine, ocjena zaštite okoliša je postala obavezna za sve programe kreditiranja koje HBOR provodi izravno. Kod kreditiranja putem poslovnih banaka ocjena zaštite okoliša je obavezna u slučajevima kad je program kreditiranja vezan uz zahtjeve namjenskih izvora financiranja posebnih financijskih institucija koje su izvori financiranja određenih kreditnih programa ili prema procjeni odgovorne osobe u HBOR-u.

Obrazac *Upitnika o zaštiti okoliša* dostupan je na web stranici HBOR-a, a sadrži pitanja o:

- profilu podnositelja zahtjeva i njegovim politikama upravljanja okolišem, politici kvalitete upravljanja ili politici zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- profilu lokacije, povijesti lokacije te postojećim aktivnostima na lokaciji, a sve s aspekta zaštite okoliša,
- stanju okoliša - zraku i ispuštanju otpadnih emisija, upotrebi vode i ispuštanju otpadnih voda te nastajanju i upravljanju otpadom.

Ispunjeni Upitnik o zaštiti okoliša analizira i ocjenjuje *Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša* i daje *Mišljenje o utjecaju investicije/projekta na okoliš*. Mišljenje se donosi temeljem ocjene rizika grupe te podataka i dokumentacije priložene upitniku. Smisao izrade mišljenja je procjena rizika - hoće li klijent, zbog zagađenja okoliša imati dodatne troškove ili ulaganja koja bi mogla ugroziti projekt ili otplatu kredita? Prema potrebi, *Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša* preporučuje korektivne mjere kako bi se uspostavilo stanje kontroliranog utjecaja projekta na okoliš, poboljšalo stanje okoliša ili se mogući utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru.

Kod kreditiranja izvoza, uzimaju se u obzir i preporuke OECD-a (*Recommendation on Common Approaches on Environment and Officially Supported Export Credits, Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence (the „Common Approaches“)*). U 2013. godini HBOR je i formalno usvojio interne *Politike o primjeni preporuka OECD-a o društveno odgovornom poslovanju*, a koje se odnose na:

- *Preporuku o sprečavanju korupcije kod kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države (engl. OECD Council Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits, TD/ECG(2006)24)*;
- *Preporuku o zajedničkom pristupu kreditiranju i osiguranju izvoza od strane države s aspekta okolišnih i društvenih kriterija (engl. Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence, TAD/ECG (2012)5)*;
- *Načela i smjernice za promoviranje održivog izvoznog kreditiranja u državama s niskim dohotkom (engl. Principles and Guidelines to promote Sustainable Lending Practices in the Provision of Official Export Credits to Low Income Countries, TAD/ECG (2008)15)*.

Posebne zaštitne mjere primjenjuju se na HBOR-ov *Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a*. *Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a* ima za cilj omogućiti korisnicima kredita, u razdoblju gospodarske i financijske krize, zadržavanje izvoza roba i usluga u postojećem obujmu ili povećanje istog, čime bi se utjecalo na poboljšanje vanjskotrgovinske platne bilance, zaposlenosti i likvidnosti.

Kriteriji *Programa kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a* usklađeni su s uvjetima IBRD-a, uz obavezu provođenja *Politike zaštitnih mjera Svjetske banke*. Cilj *Politike zaštitnih mjera Svjetske banke* je temelj njezine potpore smanjenju siromaštva te sprječavanju i smanjenju nepotrebnih štetnih posljedica budućeg projekta krajnjeg korisnika na ljude i okoliš. Ovaj program kreditiranja provodi se putem poslovnih banaka koje su s HBOR-om ugovorile suradnju, te su za tu svrhu izrađene posebne procedure koje poslovnoj banci i korisniku daju smjernice za prepoznavanje, pripremu i provedbu programa i projekata. Na ovaj način, poslovne banke provode mjere zaštite okoliša koje su u cijelosti usklađene s *Politikama zaštitnih mjera Svjetske banke*.

U 2016. godini za projekte iz sredstava IBRD-a primjenjuju se *Procedure zaštite okoliša* s pripadajućim *Priručnikom za zaštitu okoliša*, *Upitnikom o zaštiti okoliša* (koji ispunjava krajnji korisnik) i *Obrascem ispitivanja utjecaja na okoliš* (koji ispunjava poslovna banka temeljem uvida u projekt krajnjeg korisnika i zaprimljenog Upitnika o zaštiti okoliša).

Postupak ispitivanja utjecaja na okoliš se sastoji od utvrđivanja kategorije rizika za okoliš, planiranja zaštite okoliša te praćenja provođenja plana aktivnosti predloženih radi smanjenja ekoloških rizika. Ove procedure su, osim s *Politikama zaštitnih mjera Svjetske banke*, usklađene i s hrvatskim zakonodavstvom vezanim uz gradnju i zaštitu okoliša.

Sva navedena dokumentacija dostupna je na poveznici: www.hbor.hr

UNEP FI - Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa

Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa (UNEP FI) <http://www.unepfi.org/> je globalno partnerstvo između Programa Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša i financijskog sektora. Ova financijska inicijativa okupila je više od 200 financijskih institucija u Europi i svijetu (poslovne banke, investicijske banke, razvojne banke, fondove, agencije, osiguravajuća društva), a sve s ciljem poticanja financijskog sektora na izradu proizvoda i usluga koje će unaprijediti zaštitu okoliša. Unutar ove inicijative utemeljena je mreža regionalnih i tematskih radnih grupa. HBOR je član UNEP FI od 2004. godine kada je potpisao Izjavu o zaštiti okoliša i održivom razvoju.

Savjet za zelenu gradnju u Hrvatskoj

Savjet za zelenu gradnju u Hrvatskoj (dalje u tekstu: Savjet) <http://www.gbccroatia.org/> je udruga osnovana s ciljem suradnje privatnog i javnog sektora u službi primjene održive graditeljske prakse. Savjet je pridruženi član *Svjetskog savjeta za zelenu gradnju* te inicijator povezivanja regionalnih savjeta, radi razmjene iskustava, znanja i aktivnosti, a koje su prilagođene specifičnim potencijalima i mogućnostima lokalnih tržišta. HBOR je postao poslovni član Savjeta 2012. godine.

Komisija za okoliš i energetiku Hrvatskog nacionalnog odbora ICC

Komisija za okoliš i energetiku Hrvatskog nacionalnog odbora Međunarodne trgovačke komore (ICC Hrvatska) (dalje u tekstu: Komisija) <http://www2.hgk.hr/icc/index.asp?kategorija=4&podkategorija=19> razvija i potiče svjetske poslovne stavove o glavnim političkim pitanjima u područjima energetike, okoliša i održivog razvoja. Također, radi na izradi višesektorskih stavova o poslovnoj politici koje treba iznijeti tijekom međunarodnih pregovora o klimatskim promjenama. Predstavnik HBOR-a član je Komisije od 2012. godine.

Upravljanje potrošnjom

Tijekom izvještajnog razdoblja, HBOR je nastavio ulagati napore u upravljanje neposrednom potrošnjom energije u objektima koje koristi, na energetske učinkovit način. U 2016. godini praćenje potrošnje nadzire se i putem *Sustava za daljinsko očitovanje potrošnje energije i vode*.

Potrošnja energije s obzirom na vrste energije

HBOR za svoje potrebe na lokacijama u Zagrebu koristi različite vrste i kombinacije energenata. Potrošnja energije u HBOR-ovim područnim uredima nije analizirana (prostori se nalaze u zakupu).

Energija se koristi u izravnom i neizravnom obliku, odnosno u svom primarnom i posrednom obliku. Kao izravna energija u svom primarnom obliku koristi se prirodni plin (za potrebe grijanja, pripremu tople vode) i dizel gorivo (za potrebe agregata za proizvodnju električne energije). Na jednoj lokaciji sunčeva energija koristi se za zagrijavanje tople vode (putem kolektora). Kao izravna energija u svom posrednom obliku koristi se električna energija (za potrebe osvjetljenja, dizala, računalne i ostale uredske opreme te ostala manja trošila). Kao neizravna energija u posrednom obliku koristi se toplinska energija iz toplinskog sustava gradske toplane za potrebe grijanja te električna energija za potrebe grijanja/hlađenja.

Potrošnja vode

Voda se koristi za sanitarne potrebe, protupožarni sustav, potrebe кафе-a i restorana te dopunu kotlovskeg postrojenja. Pregledi cijevne mreže obavljaju se redovito kako bi se minimizirali gubici vode uzrokovani nekontroliranim ispuštanjima. Od 2015. godine se za sanitarne potrebe nabavlja pjena za pranje ruku, umjesto tekućeg sapuna za pranje ruku, što utječe na manju potrošnju vode, ali i smanjenje otpadnih voda.

Potrošnja papira

Tijekom 2016. godine nastavljen je praksa nabave i korištenja i običnog i recikliranog papira. Reciklirani papir se koristi uglavnom za potrebe fotokopiranja i faksiranja. Zaposlenici koriste mogućnosti dvostranog fotokopiranja, dvostranog ispisivanja te ponovnog korištenja kuverti za potrebe dostave interne pošte. Uređaji za ispis i umnožavanje postavljeni su za crno bijeli ispis, uz mogućnost pojedinačnog ispisa i u boji, čime se nastoji utjecati na smanjenje potrošnje tonera.

Tijekom 2016. godine usvojena su nova unapređenja procesa upravljanja dokumentima, što između ostalog treba dodatno smanjiti potrošnju papira.

Energetska učinkovitost objekta - poduzete mjere

U svim objektima obavljaju se redoviti godišnji pregledi i servisi opreme i trošila. Tijekom 2016. godine nastavljen je postupak zamjene štednih žarulja i fluorescentnih cijevi s LED rasvjetom. Pokrenut je postupak projektiranja i instaliranja novog, energetske učinkovitijeg sustava hlađenja na lokaciji Strossmayerov trg. Radi dodatne uštede energije, na lokaciji Gajeva, ispred dizala, ugrađene su svjetiljke sa senzorima.

Otpad

Papir i karton

Otpadni papir i karton prikuplja se u posebno označene kartonske kutije za otpadni papir. Kutije su postavljene po sobama i na vidljivim mjestima po hodnicima, uz zajedničke uređaje za ispis i umnožavanje. Otpadni papir za uništavanje prikuplja se zasebno. Otpadni papir predaje se tvrtkama za sakupljanje i oporabu/zbrinjavanje papira (REOMA grupa d.o.o. i Unija nova d.o.o.).

Tablica 5. Prikupljeni otpadni papir u kg

	2016.	2015.	2014.
ukupno:	13.440	12.490	15.920

Jestivo ulje i otpad iz separatora ulja

U 2016. godini, ovlaštenoj osobi za industrijsko čišćenje, sakupljanje i privremeno zbrinjavanje otpada predan je biorazgradivi otpad i otpadna ulja iz separatora u ukupnoj količini od 4057 kg, budući da su u travnju 2016. godine počeli s radom kuhinja i restoran u zgradi na Strossmayerovom trgu i Zelinskoj ulici.

Opasni otpad

Električna i elektronična (EE) oprema pažljivo se prikuplja i skladišti odvojeno, prema vrsti, sve do predaje ovlaštenom sakupljaču EE otpada. Odvojenim prikupljanjem osigurava se da opasni otpad ne onečišćuje komunalni otpad. Tijekom 2016. godine ovlaštenim sakupljačima predavan je: EE otpad i ostali opasni otpad (fluo cijevi i žarulje).

Tablica 6. Prikupljeni opasni otpad u kg

	2016.	2015.	2014.
EE otpad	1010	545	735
Toneri	20	0	100
Baterije	0	0	20
Fluo cijevi i žarulje	20	10	50
Rashladni uređaji	0	0	240

Ostali otpad

Građevinski i glomazni otpad nastaje povremeno, a zbrinjava ga, izvoditelj radova. Promjenom uvjeta ugovaranja poslova, od izvoditelja radova se, u okviru ugovorene cijene, očekuje i zbrinjavanje otpada koji nastane uslijed radova. Tijekom 2016. godine zbrinuto je 1420 kg glomaznog otpada.

Tijekom 2016. godine, sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom (članak 46.), imenovan je povjerenik za otpad i zamjenik povjerenika za otpad. Povjerenik za otpad dužan je nadzirati provedbu propisa o gospodarenju otpadom, organizirati provedbu propisa o otpadu unutar HBOR-a i savjetovati o pitanjima gospodarenja otpadom koji se tiču HBOR-a.

Daljnje aktivnosti HBOR-a u vezi s gospodarenjem otpadom nastaviti će se u smislu razvoja sustava gospodarenja otpadom i unapređenja informacijskog sustava praćenja vrsta i količina prikupljenog otpada.

U budućem razdoblju planira se daljnji nastavak provedbe edukativnih aktivnosti i mjera koje trebaju utjecati na stvaranje što manje količine otpada, te dodatno širiti svijest među zaposlenicima o važnosti kontinuiranog odvajanja i prikupljanja otpada. Te aktivnosti trebaju utjecati ne samo na smanjenje operativnih troškova poslovanja već i ukloniti prepreke u radu pojedinih organizacijskih jedinica (npr. smanjenje količine materijala predanog u pismohranu, unapređenje informacijskog sustava, bolja ugradnja principa *Zelenog ureda* nakon edukacije zaposlenih iz prethodnog razdoblja i sl.).

RADNA i LJUDSKA PRAVA

HBOR poštuje sve obveze iz domene radnih i ljudskih prava propisanih zakonima i Ustavom te provodi i dodatne mjere kako bi osigurao održavanje kontinuiteta kvalitete, obrazovanja i zadovoljstva radnika kao i transparentnost i dostupnost informacija o svojim proizvodima i uslugama.

Postupak selekcije i zapošljavanje

HBOR javno objavljuje natječaje za otvorena radna mjesta u elektronskom i/ili tiskanom mediju, te na HBOR-ovim internetskim stranicama. Objavi vanjskog natječaja može prethoditi objava internog natječaja na HBOR-ovim intranet stranicama. Osobni podaci kandidata prikupljeni u postupku selekcije dostupni su samo zaposlenicima koji sudjeluju u selekcijskom postupku. Prikupljeni podaci koriste se isključivo u selekcijske svrhe i podliježu Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Radi odabira najboljih kandidata, provodi se stručan i kvalitetno strukturiran postupak selekcije, na temelju jednakih kriterija za sve kandidate. Tijek i osnovni elementi selekcijskog postupka opisani su u *Procedurama zapošljavanja*, objavljenima na intranet stranicama i dostupnima svim zaposlenicima.

Kandidati se ne diskriminiraju niti prema jednom kriteriju različitosti (rod, dob, nacionalna pripadnost), a tijekom selekcijskih razgovora kandidatima se ne postavljaju pitanja o bračnom statusu, djeci i obitelji, trudnoći i planiranju obitelji, starosti i datumu rođenja, mjestu rođenja, porijeklu ili materinjem jeziku.

Kriterij za odabir zaposlenika su posebne profesionalne kompetencije (potrebne za traženo radno mjesto), odgovarajuće iskustvo i opće kompetencije koje trebaju imati razvijene svi zaposlenici (integritet i odgovornost, motiviranost i pozitivan stav, komunikacija, inovativnost, timski rad i međuljudski odnosi).

U 2016. godini nije primljena niti jedna pritužba (o) na postupak selekcije. Ljudski potencijali u najkraćem roku odgovaraju na zaprimljene upite za dodatna pojašnjenja i razloge ne odabira pojedinih kandidata.

Certifikat Poslodavac Partner

- Certifikat za izvrsnost u upravljanju ljudskim resursima

HBOR se redovito uključuje u proces certifikacije svojih procesa upravljanja ljudskim potencijalima. Certifikat *Poslodavac Partner* je alat za procjenu, dizajn i implementaciju procesa upravljanja ljudskim resursima kojeg dodjeljuje Selectio d.o.o., Zagreb, savjetnička kuća usmjerena na područje upravljanja ljudskim resursima, edukacije i razvoj tržišta rada.

U postupku certificiranja boduje se kvaliteta HBOR-ovih procesa na području ljudskih potencijala, na način da nepristrani vanjski stručnjaci izvrše pregled i bodovanje slijedećih područja: Strategija, Rekrutiranje i selekcija, Upravljanje učinkom, Usavršavanje i razvoj te Odnos prema zaposlenicima. Certificiranje omogućava dobivanje izvješća s pregledom postojećeg stanja, preporukama za poboljšanje te primjerima najboljih sektorskih i regionalnih praksi u upravljanju ljudskim resursima. Dobitnici Certifikata Poslodavac Partner moraju imati barem 75% svih mogućih bodova, ali i barem 70% mogućih bodova u svakom pojedinom području.

HBOR je dobio Certifikat 7.4.2008., 9.10.2009., 17.10.2011., 28.3.2013., 30.6.2015. i 30.6.2016. godine. Dobivanje certifikata i visoke ocjene u svim područjima potvrdili su HBOR-u da kao organizacija kvalitetno upravlja ljudskim potencijalima. Ipak, dobivene ocjene predstavljaju i veliku obvezu, budući da HBOR želi ne samo održati već i unaprijediti ovaj standard kvalitete i nastaviti privlačiti kvalitetne radnike. Zato, rukovodeći se preporukama za dodatna poboljšanja i slijedeći najbolje prakse, HBOR nastavlja unapređivati procese upravljanja ljudskim potencijalima, te su u razdoblju od zadnje certifikacije uvedene promjene i unapređenja u sustavu upravljanja karijerom i provođenju godišnjih razgovora sa zaposlenicima.

Nova recertifikacija očekuje se do 30.6.2017.

Struktura zaposlenika

Tip ugovora o radnom odnosu i kvalifikacijska struktura

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2016. bio je 349. Kvalifikacijska struktura zaposlenika i tip ugovora o radnom odnosu odraz je specifičnih zahtjeva poslova koje HBOR obavlja kao razvojna i izvozna banka. Isto podrazumijeva visoku razinu stručnih znanja i stabilnost u strukturi zaposlenika, a koji trebaju imati specifična iskustva i znanja koja se na tržištu ne mogu lako pronaći.

Nova zapošljavanja u 2016. godini uzrokovana su povećanim intenzitetom poslovnih aktivnosti i zamjenama za otišle radnike.

HBOR zapošljava radnike u pravilu na puno radno vrijeme, a radni odnos se može zasnovati na određeno ili neodređeno vrijeme, sve ovisno o potrebama poslovanja. Udio radnika s ugovorom na određeno vrijeme zanemariv je u odnosu na udio radnika s ugovorom na neodređeno vrijeme, čime je utjecaj faktora nesigurnosti kod zaposlenika sveden na najmanju moguću mjeru. Tako je u 2016. godini, udio radnika s ugovorom na određeno vrijeme bio 2,0% od ukupno zaposlenih. Pripravnici i ostali radnici zaposleni na određeno vrijeme zapošljavani su kao zamjene za radnike na roditeljskim dopustima, ili radi duljih bolovanja kao i zbog privremenog povećanja opsega posla u pojedinim organizacijskim jedinicama.

Tablica 7. Vrsta ugovora o radu

vrsta ugovora	2016.	2015.	2014.
Na puno radno vrijeme	347	339	317
Na nepuno radno vrijeme	2	3	0
ukupno:	349	342	317
Na neodređeno vrijeme	342	333	307
Na određeno vrijeme	7	9	10
(od čega u svojstvu pripravnika):	(5)	(4)	(3)
ukupno:	349	342	317

Većina zaposlenih radnika je visokoobrazovana i udio visokoobrazovanih radnika u ukupnom broju zaposlenih radnika postupno raste. Visokoobrazovani radnici u 2016. godini činili su 87,7%, ukupno zaposlenih radnika.

Tablica 8. Kvalifikacijska struktura radnika

stručna sprema	2016.	2015.	2014.
VSS*	306	296	271
SSS	39	40	40
NSS i KV	4	6	6
ukupno:	349	342	317

VSS*: uključuje VŠS, Bacc, VSS i više

Dobna struktura radnika

Prosječna starost radnika HBOR-a u 2016. godini je 41 godina. Većina radnika je u dobnoj skupini od 30-50 godina. U ovoj dobnoj skupini 2016. godine nalazilo se 71,1% svih zaposlenih. Istovremeno, udio radnika u dobnoj skupini preko 50 godina u 2016. godini iznosio je 19,2% svih zaposlenih.

Tablica 9. Dobna struktura radnika

dob	2016.	2015.	2014.
<30	34	36	31
30-50	248	273	215
>50 godina	67	69	71
ukupno:	349	342	317

Rodna struktura radnika

Većinu zaposlenih radnika HBOR-a čine žene. Od ukupno zaposlenih radnika, žene su u 2016. godini činile 66,8%, a muškarci 33,2% ukupnog broja zaposlenih. Ovakav rodni sastav radnika HBOR-a u skladu je sa sektorskim prosjekom. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, publikacija *Žene i muškarci u Hrvatskoj 2016., Zaposleni u pravnim osobama prema djelatnosti, prosjek 2014.*, žene čine 68,8% zaposlenih u *Financijskim djelatnostima i djelatnosti osiguranja*. U 2016. godini nastavlja se blagi trend pada relativnog udjela žena u ukupnom broju zaposlenih.

Tablica 10. Rodna struktura radnika

	2016.		2015.		2014.	
žene	233	66,8%	234	68,4%	221	69,7%
muškarci	116	33,2%	108	31,6%	96	30,3%
ukupno:	349	100,0%	342	100%	317	100%

U menadžersku strukturu ubrajaju se upravljačka radna mjesta od razine Uprave, do razine rukovoditelja. Relativni udio žena u menadžmentu je manji od relativnog udjela žena u ukupnom broju zaposlenih. Tako je 2016. godine u menadžmentu bilo 39,0% žena (naspram 66,8% žena u ukupnom broju zaposlenih). Udio žena u menadžmentu bilježi pad u protekloj godini u odnosu na prethodne godine.

Tablica 11. Rodna struktura menadžmenta

	2016.		2015.		2014.	
žene	16	39,0%	20	45,5%	19	45,2%
muškarci	25	61,0%	24	54,5%	23	54,8%
ukupno:	41	100,0%	44	100%	42	100%

Tablica 12. Rodna struktura Uprave

	2016.		2015.		2014.	
žene	1	33%	1	33%	1	33%
muškarci	2	67%	2	67%	2	67%
ukupno:	3	100%	3	100%	3	100%

Regionalna struktura radnika

Većina zaposlenih radnika HBOR-a radi u Zagrebu. U područnim uredima (Osijek, Split, Pula, Gospić i Rijeka) radi ukupno 5 zaposlenih.

Fluktuacija zaposlenika

U tijeku 2016. godine zabilježena je ukupna fluktuacija na godišnjoj razini 5,2%. Relativno niska stopa fluktuacije omogućava stabilnosti i kontinuitet u poslovanju HBOR-a. Istovremeno, navedeno predstavlja i izazov u upravljanju karijerom radnika te pružanju mogućnosti kontinuiranog razvoja i zadržavanja konkurentnosti.

Tablica 13. Fluktuacija

	2016.	2015.	2014.
Prosječni broj zaposlenih	345	327	308
Otišli zaposlenici	18	14	9
Stopa fluktuacije	5,2%	4,3%	2,9%

Edukacija i razvoj zaposlenika

U HBOR-u je prepoznata potreba za sustavnom brigom i ulaganjem u razvoj svakog pojedinog zaposlenika kao jednog od ključnih faktora u ostvarenju ciljeva državne razvojne i izvozne banke. Svi zaposlenici HBOR-a imaju jednake mogućnosti usavršavanja i obrazovanja, sukladno potrebama poslovanja. Sadržaj razvojnih programa kreira se sukladno specifičnim potrebama HBOR-a, ali i individualnim potrebama specijaliziranih radnih mjesta. Zaposlenicima su na raspolaganju specijalistički seminari i usavršavanja, tečajevi stranih jezika, informatički tečajevi, stručne prakse razmjene znanja sa srodnim institucijama u zemlji ili inozemstvu te dugoročna usavršavanja (dodiplomski ili poslijediplomski studiji). *Pravilnikom o usavršavanju i obrazovanju radnika HBOR-a* regulirani su uvjeti kojima HBOR omogućava usavršavanje i obrazovanje radnika i to: vrste usavršavanja i obrazovanja, planiranje usavršavanja i obrazovanja te prava i obveze radnika vezana uz navedeno, s time da se osigurava zadržavanje stečenih znanja u organizaciji. Osim usavršavanja i obrazovanja koje radnici pohađaju izvan HBOR-a, HBOR organizira i interne edukativne radionice kao i redovite cikluse interne obuke za pripravnike i novozaposlene radnike.

Interne edukativne radionice (engl. *in-house*) organiziraju se ciljano, za pojedine skupine zaposlenika, a dio ih je otvoren za sve zainteresirane, čime se nastoji dodatno educirati radnike i osigurati protok informacija. Tema ovih radionica većinom je vezana uz izmjene zakonske regulative, usvajanje menadžerskih znanja ali i uz detaljnije upoznavanje s promjenama u procesima i načinima rada. Radionice vode radnici pojedine organizacijske jedinice, za radnike drugih organizacijskih jedinica. Također, interno se organiziraju i specijalizirane radionice za razvoj i stjecanje specifičnih znanja i/ili kompetencija važnih za poslovanje, a održavaju ih stručnjaci ili relevantne osobe iz zemlje ili inozemstva.

Redovito izvođenje ciklusa radionica **Interna obuka za pripravnike i novozaposlene radnike** osigurava uspješniju orijentaciju i upoznavanje novozaposlenih radnika s internom organizacijom i pojedinim procesima rada. Obuka ujedno potiče upoznavanje i razmjenu mišljenja između zaposlenika. Interna obuka sadrži i stručne radionice i radionice mekih vještina (engl. *soft skills*). Stručne radionice vode iskusni HBOR-ovi zaposlenici, koji su prošli obuku za trenere, a dolaze iz svih organizacijskih jedinica.

Planom usavršavanja i obrazovanja radnika djelomice su posebno definirana usavršavanja vezana uz politike i postupke koji se tiču vidova ljudskih ili radnih prava. Osim toga evidentiraju se i prate DOP edukacije u širem smislu, a koje su pohađali radnici HBOR-a (ljudska i radna prava, zaštita okoliša, društvo i antikorupcija).

Pristup dijalogu između organizacije i njezinih zaposlenika

Dijalog između organizacije i zaposlenika odvija se intranet i internet komunikacijom, e-mail obavijestima upućenima na sve radnike, preko oglasnih ploča i sandučića u predvorju zgrade na Strossmayerovom trgu u koje radnici mogu anonimno ubaciti svoje kritike, prijedloge i pohvale.

Tijekom 2016. godine intenzivno je korišten intranet kao kanal komunikacije sa zaposlenicima na način da se redovito objavljuju važne objave, a komunikacija među organizacijskim jedinicama sve više se odvija kroz dijeljene mape i područja na intranetu. Početkom 2016. godine započela je redovna komunikacija s radnicima putem *Newsletter-a* koji sadrži bitne informacije o rezultatima i postignućima te novostima vezanim za rad banke i pojedinih organizacijskih jedinica.

Osim predstavnika radnika u *Odboru za zaštitu na radu*, u HBOR-u nema drugih tijela sastavljenih od zaposlenika.

Procjena radne uspješnosti - Ocjena radnika i rukovoditelja

Svrha sustava upravljanja učinkom je podržati planiranje ciljeva i procjenu ostvarenja ciljeva na razini Hrvatske banke za obnovu i razvitak, kao i svakog pojedinog zaposlenika.

Tijekom 2015. godine uveden je novi sustav upravljanja učinkom. Sustav čine kvartalno postavljanje ciljeva i kvartalno procjenjivanje generičkih kompetencija i definiranih ciljeva. Procjena ostvarenja uključuje procjenu kompetencija prema modelu kompetencija i procjenu ostvarenja ciljeva u omjeru 50:50. Uvedeni su obvezni kvartalni razgovori s ciljem davanja povratnih informacija od strane izravno nadređenog menadžera. U aplikaciji su vidljivi svi obrasci samim zaposlenicima, a menadžeri imaju uvid u sve obrasce članova tima. Tijekom 2016. godine radilo se na sustavnom podizanju kvalitete postavljenih ciljeva, kao i u dodatnom educiranju menadžmenta o davanju povratne informacije i procjeni učinka radnika.

Preko 90% zaposlenika ima definirane individualne ciljeve iako to nije obavezni dio procesa za stručnjačke pozicije.

Krajem prvog kvartala 2017. godine proveden je ciklus godišnjih razgovora sa zaposlenicima, za razdoblje 2016. godine, te se do kraja lipnja 2017. planiraju održati svi razgovori na razini menadžmenta pojedine organizacijske jedinice vezano uz učinak i potencijale zaposlenika. Razvoj karijere provodi se kroz potencijalna specijalistička i stručna unapređenja zaposlenika ili usmjeravanjem i razvojem njihove karijere u smjeru menadžerskih ili voditeljskih pozicija.

Upitnik o organizacijskoj klimi i zadovoljstvu poslom

Pisano ispitivanje organizacijske klime i zadovoljstva poslom provedeno je u studenom 2012. godine. Analiza rezultata, prezentacija rezultata Upravi i potom svim zaposlenicima provedena je tijekom prve polovice 2013. godine.

Ponovno provođenje ispitivanja organizacijske klime i zadovoljstva poslom planiralo se provesti tijekom 2016.- 2017. godine, ali je taj postupak zbog organizacijskih promjena odgođen do daljnjega.

Kodeks ponašanja

2010. godine donesen je *Kodeks ponašanja HBOR-a*, temeljem *Akcijskog plana za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a*. Kodeks ponašanja objedinjuje i propisuje specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja, te predviđa mogućnost prijave po osnovi kršenja kodeksa. Obrazac za prijavu, adresa elektroničke pošte za zaprimanje prijave i opis načina podnošenja prijave dostupni su na internet i intranet stranicama HBOR-a. Osoba za praćenje usklađenosti podnosi *Godišnje izvješće o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima u vezi s prijavama po osnovi kršenja Kodeksa ponašanja* Upravi, do 31.1. tekuće godine za prethodnu godinu. U razdoblju od 1.1.2016. do 31.12.2016. vođen je jedan (1) postupak koji se djelomično odnosio na kršenje Kodeksa ponašanja od strane radnika HBOR-a.

Tablica 14. Prijave kršenja kodeksa ponašanja

godina	Broj prijava
2014.	0
2015.	0
2016.	1

Ravnopravnost spolova

Planom djelovanja za promicanje ravnopravnosti spolova, za razdoblje od 2013. – 2017. godine (dalje u tekstu Plan djelovanja ili Plan), HBOR je donio plan provedbe aktivnosti u vezi s promicanjem i uspostavljanjem ravnopravnosti spolova iz djelokruga nadležnosti HBOR-a, pri čemu definira sljedeće ciljeve:

- promicati ravnopravnost spolova u okviru svojih redovitih poslovnih aktivnosti
- ugraditi kriterije ravnopravnosti spolova u svoje procese upravljanja
- osigurati učinkovitu provedbu mjera i zadataka iz Nacionalne politike za ravnopravnost spolova

Plan djelovanja sadrži opis i analizu rodne strukture zaposlenih u HBOR-u, plan provedbe aktivnosti vezanih uz mjere Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova iz nadležnosti HBOR-a, način provedbe te metode nadzora provedbe Plana djelovanja. Plan djelovanja donesen je slijedom obaveza iz *Zakona o ravnopravnosti spolova* koji obvezuje tijela državne uprave i pravne osobe u pretežitom vlasništvu države primjenjivati posebne mjere i donijeti planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova. Istovremeno, HBOR je jedan od nositelja mjere iz *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*, a koja se odnosi na osiguranje namjenskih sredstava za financiranje poduzetništva žena u cilju osnaživanja ženskog poduzetništva. Radi osiguranja provedbe mjera iz Nacionalne politike, u prethodnom razdoblju provedene su potrebne prilagodbe redovitih poslovnih aktivnosti HBOR-a. Uspostavljena je komunikacija s relevantnim dionicima (Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, HAMAG-BICRO, EBRD BAS WIB). Identificirane su prilike za osnaživanje i promociju ženskog poduzetništva, a iz djelokruga rada HBOR-a. Započela je ugradnja načela ravnopravnosti u osnovne poslovne aktivnosti i interne akte.

U 2016. godini HBOR se priključio projektu Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova „Prema stvarnoj ravnopravnosti muškaraca i žena – usklađivanje privatnog i poslovnog života“ <http://rec.prs.hr/o-projektu/> koji, između ostalog, ima za cilj uvesti nove oblike organizacijskog ponašanja i pomoći organizacijama u razvoju i primjeni obiteljski i rodno osviještenih politika, te omogućiti rodnu jednakost pri razvoju karijere i napredovanju. Kao sudionik projektnih aktivnosti procjene postojećih praksi upravljanja ljudskim potencijalima putem MAMFORCE® metode procjene, nakon provedenog postupka prikupljanja podataka i dubinske analize, HBOR je u travnju 2017. godine dobio OSNOVNI MAMFORCE COMPANY® Standard te se obvezao do kraja rujna 2017. godine provesti niz razvojnih aktivnosti poboljšanja politika i uvjeta rada u domeni odgovornosti prema obitelji i rodne jednakosti. Provjera implementacije preuzetih aktivnosti radi provedbe postupka dobivanja punog MAMFORCE COMPANY® Standarda predviđeno je do kraja 2017. godine.

Žene poduzetnice – Program kreditiranja poduzetništva žena

Poseban kreditni program *Žene poduzetnice*, koji ima za cilj poticanje osnivanja i razvoja poslovanja malih i srednjih gospodarskih subjekata u većinskom vlasništvu žena, HBOR provodi od travnja 2011. godine.

Ovaj program kreditiranja provodi se ili izravnim kreditiranjem HBOR-a ili u suradnji s poslovnim bankama, uz povoljne uvjete (najviši iznos kredita je 700.000,00; poček do 2 godine; rok otplate do 12 godina, uključujući poček; kamatna stopa 2% godišnje!).

Tablica 15. Kreditni program *Žene poduzetnice*

	2016.	2015.	2014.
Broj odobrenih zahtjeva	80	69	81
Ukupno odobreno u KN:	37.155.296	29.500.000	33.350.272

Program *Žene poduzetnice* naišao je na veliki interes poduzetnica i prepoznat je kao primjer dobre prakse promicanja ravnopravnosti spolova u području financiranja (uvršten u bazu dobrih praksi EIGE - Europskog instituta za rodnu ravnopravnost iz Litve, <http://eige.europa.eu/>). U 2016. osigurani su preduvjeti za produžetak roka primjene kreditnog programa HBOR-a *Žene poduzetnice* i u 2017. godini, pod istim uvjetima (2% p.a.)

Razno

Zaposlenici i sindikati

HBOR ne ograničava i ne sprečava zaposlenike da budu članovi sindikata. U banci ne djeluje sindikalna podružnica, a podaci o članstvu u sindikatu ili udrugama nisu među podacima o zaposlenicima koje HBOR prikuplja i obrađuje. Zaposlenici HBOR-a nisu obuhvaćeni kolektivnim ugovorom.

Radno vrijeme

HBOR nastoji održati fleksibilnu ravnotežu između rada i privatnog života. *Pravilnikom o korištenju radnog vremena* određuje se vrijeme dolaska na i odlaska s posla. Dnevno radno vrijeme je klizno, od 7.30-9.00 sati ujutro te od 15.30-17.00 sati poslijepodne, uz obveznu prisutnost na radu 8 sati dnevno, što omogućava veću prilagodljivost potrebama zaposlenika i organizaciji posla.

Organizacija radnog vremena u više smjena provedena za je radnike čije potrebe u poslovnom procesu to zahtijevaju (od 2015. u Sektoru informacijske tehnologije, od 2016. radnici u Odjelu tehničkog održavanja, čišćenja i čuvanja imovine). Time je omogućena veća fleksibilnost u organizaciji i prilagodbi poslovnih procesa i smanjena nužnost prekovremenog rada za poslove koji se ne mogu obavljati tijekom redovnog radnog vremena.

¹ Inicijalno 4% p.a. uz subvenciju kamatne stope 2%. Subvencija osigurana iz Državnog proračuna RH iskorištena je sredinom 2013., pa je provođenje programa pod istim uvjetima (kamatna stopa 2% p.a.) osigurao HBOR iz svojih sredstava.

Beneficije

Pravilnikom o radu HBOR-a definirane su beneficije na koje radnik ima pravo (npr. otpremnina prilikom odlaska u mirovinu, potpora za novorođeno dijete) ili koje radnicima mogu biti omogućene (regres, božićnica, bon za djecu, jubilarne nagrade i dobrovoljno zdravstveno osiguranje). Radnici u slučajevima težih bolesti i smrtnih slučajeva u obitelji imaju pravo na potpore kao i na jednokratnu novčanu naknadu za slučajeve otklanjanja posljedica elementarne nepogode te za stipendiranje djece samohranih roditelja udovaca i djece preminulih zaposlenika. Zahtjev za ove potpore radnik upućuje direkciji Ljudski potencijali, a o odobrenju zahtjeva odlučuje Uprava.

Dostojanstvo radnika

Pravilnikom o radu HBOR-a definirane su osobe ovlaštene za primanje i rješavanje pritužbi vezano uz dostojanstva radnika.

Tijekom 2016. godine nije bilo podnesenih prijava (o) povrede dostojanstva radnika.

Zaštita osobnih podataka

HBOR prikuplja, obrađuje i koristi podatke i osobne podatke u svrhu pružanja bankovnih i drugih financijskih usluga na koje je ovlašten. Svi podaci i osobni podaci koji su dani HBOR-u zaštićeni su sukladno *Zakonu o zaštiti osobnih podataka, Zakonu o kreditnim institucijama* i drugim odgovarajućim propisima te *Pravilniku o zaštiti osobnih podataka u HBOR-u* (donesen u rujnu 2012. godine). HBOR uspostavlja i vodi evidencije zbirke osobnih podataka, a informacije o evidencijama dostavlja Agenciji za zaštitu osobnih podataka (AZOP). AZOP objedinjuje informacije o evidencijama osobnih podataka, u *Središnjem registru evidencija osobnih podataka*, a koji registar je dostupan javnosti. HBOR ima uspostavljenu funkciju *Službenika za zaštitu osobnih podataka*.

Povreda privatnosti klijenta

U 2016. godini HBOR nije zaprimio niti jednu (o) pritužbu u vezi s povredom privatnosti klijenata ili gubitkom osobnih podataka klijenata.

Zaštita na radu i zdravlje radnika

Pravilnikom o zaštiti na radu utvrđena je organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika poslodavca i radnika. Poslove zaštite na radu u HBOR-u obavlja *samostalna stručna suradnica za zaštitu na radu i zaštitu od požara* i *Odbor za zaštitu na radu* u sastavu: predsjednik Odbora (ovlaštenik poslodavca); koordinator povjerenika radnika za zaštitu na radu; specijalist medicine rada; stručnjak zaštite na radu; inspektor rada iz područja zaštite na radu.

Odbor se sastaje 4 puta godišnje, a članovi Odbora raspravljaju o aktualnim temama iz područja zaštite na radu. Osposobljavanje radnika HBOR-a za rad na siguran način provodi stručnjak za zaštitu na radu. Takve edukacije prošli su svi radnici HBOR-a, a novozaposleni radnici upućuju se na ove edukacije odmah po dolasku u HBOR.

Pravilnik o zaštiti na radu i *Upute o postupku utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti* objavljeni su na intranet stranicama. Svake godine u siječnju stručnjak zaštite na radu, odnosno samostalni stručni suradnik za zaštitu na radu i zaštitu od požara u pisanom obliku upućuje Upravi *Izvešće o mjerama zaštite na radu i provedenim prethodne godine* te *Plan mjera za tekuću godinu*.

U 2016. godini, u svrhu provođenja preventivnih mjera zaštite od nastanka invalidnosti pokrenut je proces nabave stolica i stolova podesivih po visini. Za jednu radnicu sa zdravstvenim poteškoćama obavljeno je ispitivanje radnog okoliša i analiza radnog mjesta te procjena rizika za izdvojeno mjesto rada.

Tablica 16. Ozlijeđeni radnici

godina	Broj ozlijeđenih radnika	Izgubljeni radni dani
2014.	5	85
2015.	3	38
2016.	4	536

HBOR-SPORT

Sportsko društvo HBOR-SPORT osnovano je 2001. godine s ciljem održavanja i podizanja zdravlja, radne i duhovne sposobnosti članova društva. Članom Društva može biti svaki radnik HBOR-a koji prihvati Statut društva, a članstvo može biti aktivno, podupiruće ili počasno.

Društvo za svoje aktivne članove tijekom godine omogućava korištenje sadržaja sportsko-rekreativnih centara. Dio članova je 2016. godine predstavljalo HBOR na *Bankarskim igrama* - godišnjim sportskim susretima radnika banaka i FINA-e RH. Sportski susreti mjesto su izgradnje timskog duha, unapređenja suradničkih kolegijalnih odnosa i ostvarenja novih poslovnih kontakata.

DRUŠTVO I ANTIKORUPCIJA

HBOR podupire napore Republike Hrvatske u suzbijanju korupcije i protivi se svim oblicima korupcijskog ponašanja. Razumijemo negativne posljedice kojima se korupcija odražava na gospodarski razvoj društva.

2016. godine u HBOR-u nisu zabilježeni slučajevi prijave sumnje na korupciju niti je bilo pokrenutih sporova protiv HBOR-a čija je osnova bila tužba zbog korupcije. Istovremeno, po ovoj osnovi nije bilo riješenih sporova u korist ili na štetu HBOR-a.

Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa

Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada RH) donijela je 26.11.2009. godine *Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. - 2012.* (dalje u tekstu: Program Vlade RH). Program Vlade RH utvrdio je kako je obveza svih tijela javne vlasti donijeti i provoditi mjere sustavnog otklanjanja uzroka korupcije te naložio trgovačkim društvima u većinskom državnom vlasništvu da usvoje *Akcijske planove Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. - 2012.* do 31. 12. 2009. godine. Temeljem navedenog Programa Vlade RH, HBOR je 23.12.2009. godine usvojio *Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010. - 2012.* (dalje: Akcijski plan HBOR-a).

27.2.2015. godine donesena je nacionalna *Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje 2015. - 2020.*, a u srpnju 2015. godine donesen je i *Akcijski plan za 2015 i 2016. godinu.* S obzirom na to da ovi akti ne propisuju mjere koje trebaju biti implementirane od strane HBOR-a, svi postojeći akti ostaju na snazi. Nakon donošenja novog *Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu*, za buduće razdoblje, HBOR će, za eventualne nove obvezne mjere pristupiti potrebnim usklađenjima u zadanim rokovima. Svi akti i načini postupanja usvojeni slijedom Akcijskog plana HBOR-a postali su dio redovite poslovne prakse HBOR-a, pri čemu doneseni akti ostaju na snazi ili se osuvremenjuju, a čime se nastavljaju njegovati i razvijati principi utvrđeni navedenim planom.

Tablica 17. Aktivnosti Akcijskog plana HBOR-a 2011. – 2012. godine – nastavak provedbe i 2016. godine

	cilj	provedene aktivnosti
1.	POBOLJŠANJE USLUGA JAVNOG SEKTORA S NAGLASKOM NA JAČANJE ODGOVORNOSTI ZA USPJEŠNO OSTVARENJE ZADAĆA I PROMICANJE IZGRADNJE INTEGRITETA I TRANSPARENTNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • misija, vizija, opći i posebni ciljevi, te osnovne vrijednosti i principi u pogledu odnosa HBOR-a s trećim stranama ostaju javno objavljeni • <i>Izjava o integritetu</i> je dio obvezne dokumentacije postupka nabave • provode se postupci samo-ocjenjivanja organizacijskih jedinica • objavljeni su kriteriji za dodjelu sponzorstva i donacija u posebnoj rubrici na internetskoj stranici HBOR-a.
2.	USKLAĐIVANJE POSLOVANJA SA ZAKONIMA, PROPISIMA, POLITIKAMA, PLANOVIMA I POSTUPCIMA	<ul style="list-style-type: none"> • provodi se obvezno potpisivanje <i>Izjave o povjerljivosti i nepristranosti</i> za radnike na mjestima ocijenjenim visokim stupnjem rizika na korupciju • redovito godišnje planiranje rada kontrolnih funkcija i • svim zaposlenicima je dostupan (intranet) informativni materijal iz područja etike, financijskog upravljanja, unutarnjeg nadzora i kontrole, javne nabave, zaštite oštećenika i osoba koje u dobroj vjeri prijavljuju korupciju te informiranja, a uvedena je i obveza upoznavanja svih novih zaposlenika s ovim temama.
3.	OBAVLJANJE POSLOVANJA NA PRAVILAN, ETIČAN, EKONOMIČAN, UČINKOVIT I DJELOTVORAN NAČIN	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Povjerenik za etiku</i> nastavlja s radom • nastavljaju se aktivnosti jačanja funkcije unutarnje revizije • provode se mjere strategije upravljanja rizicima i jačanja kontrolnih aktivnosti i • provođenje edukacije novih zaposlenika o poznavanju etičkih načela i internih akata HBOR-a koji reguliraju ovo područje.
4.	ZAŠTITA IMOVINE I DRUGIH RESURSA OD GUBITKA UZROKOVANIH LOŠIM UPRAVLJANJEM, NEOPRAVDANIM TROŠENJEM I KORIŠTENJEM TE OD NEPRAVILNOSTI I PRIJEVARA	<ul style="list-style-type: none"> • na snazi je <i>Kodeks ponašanja HBOR-a</i> i • <i>Komisija za postupanje po prijavama nepravilnosti i ostalih prigovora</i> (ranije <i>Osoba za nepravilnosti</i>) vodi <i>Registar nepravilnosti</i> i postupa sukladno Proceduri postupanja po prigovorima i nepravilnostima.
5.	PRAVODOBNO FINACIJSKO IZVJEŠĆIVANJE I PRAĆENJE REZULTATA POSLOVANJA	<ul style="list-style-type: none"> • provodi se tromjesečno izvješćivanje o radu unutarnje revizije.

Praćenje usklađenosti

Sukladno zakonskim zahtjevima, u HBOR-u je uspostavljena *Funkcija praćenja usklađenosti*, kao funkcija neovisna o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje, a koja se provodi decentralizirano u svim organizacijskim jedinicama HBOR-a. Doneseni su *Politika praćenja usklađenosti* i *Pravilnik o praćenju usklađenosti* (stupili na snagu 4. lipnja 2009.), a kojima se pobliže regulira Funkcija praćenja usklađenosti te dodatno odgovornost svih radnika i odgovornih osoba za poštivanje mjerodavnih zakona, propisa, politika, standarda i procedura HBOR-a.

Funkciju praćenja usklađenosti u HBOR-u izvršavaju: osoba odgovorna za praćenje usklađenosti, pri čemu poslove praćenja usklađenosti provodi i stručna suradnica za praćenje usklađenosti. Uslijed organizacijskih i kadrovskih promjena tijekom 2015. godine, osoba odgovorna za praćenje usklađenosti nema svog zamjenika, ali se zamjenik sukladno internim aktima HBOR-a prema potrebi može imenovati.

Funkcija praćenja usklađenosti obavlja svoje poslove prema godišnjem planu rada i prema nalogu Uprave. Funkcija praćenja usklađenosti ustanovila je metodologiju rada, koju sustavno nadopunjuje, sudjelovala je u procesima usklađenja internih akata HBOR-a s izmjenama u regulativi, sudjelovala je u procjeni usklađenosti novih proizvoda i procedura te izvršila procjenu usklađenosti s obzirom na izmjene u regulativi, a sve uz redovito izvještavanje nadležnih tijela.

Osoba odgovorna za rad funkcije praćenja usklađenosti postupa po prijavama kršenja Kodeksa ponašanja HBOR-a, vodi postupke po prijavama nepravilnosti i savjetuje u pitanjima iz tih područja.

Prijava nepravilnosti

U 2016. instrument za postupanje po prijavama nepravilnosti bio je *Procedura postupanja po prigovorima i nepravilnostima*. Ovlaštena osoba za provođenje postupka ispitivanja prijava je *Komisija za postupanje po prijavama nepravilnosti i ostalih prigovora*.

Tablica 18. Prijave nepravilnosti

godina	Broj prijava
2014.	4
2015.	3
2016.	4

Tijekom 2016. godine zaprimljene su četiri (4) prijave. U postupku ispitivanja utvrđeno je da niti u jednom od prijavljenih predmeta nema elemenata nepravilnosti.

Tri prijave (3) odnosile su se na prijave nepravilnosti počinjene od strane klijenta HBOR-a. Nepravilnosti koje počinje klijenti nisu predmet *Procedure postupanja po prigovorima i nepravilnostima*, te su osnovanost navoda iz prijava izvršile stručne službe HBOR-a. Jedna prijava (1) odnosila se na prigovor zbog ishoda zahtjeva za kredit. Prijava nije imala elemente nepravilnosti nego prigovora, te je po istoj postupio Ured Uprave u suradnji sa stručnim službama koji vode predmet.

Zaštita potrošača i pravo na pristup informacijama

Informacije u vezi s proizvodima i uslugama HBOR-a te uvjetima kreditiranja, općim uvjetima poslovanja i kontakt osobama, dostupne su na internetskim stranicama HBOR-a. Za davanje dodatnih stručnih informacija vezano uz područje kreditiranja i osiguranja ovlašteni su zaposlenici koji rade na tim poslovima.

Programi i programski leci mogu se dobiti u prostorijama HBOR-a u Zagrebu te u područnim uredima. Radi osiguranja izravnog kontakta korisnika i HBOR-a i ujednačenog gospodarskog razvitka svih krajeva RH, područni uredi pokrivaju 14 županija, a zaposlenici u područnim uredima u Osijeku, Splitu, Puli, Gospiću i Rijeci odgovaraju na upite zainteresiranih poduzetnika na terenu, nastupaju na sajmovima, izlaze na teren i održavaju sastanke s poduzetnicima i poslovnim bankama. U suradnji s HGK i područnim komorama, HOK-om, razvojnim agencijama i jedinicama lokalne uprave i samouprave održavaju radionice i prezentacije programa te redovite *Info dane*.

Korisnicima prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija dostupne su informacije koje posjeduje, raspolaže ili nadzire HBOR pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama. Pristup informacijama omogućen je tijekom cijele godine, radnim danom od 8 do 16 sati. Službenik za informiranje izrađuje i godišnje *Izvešće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama*. *Izvešće HBOR-a o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2016. godinu* dostavljeno je Povjerenici za informiranje.

Tijekom 2016. godine javnost je redovito obavještavana o važnim promjenama ili novostima u poslovanju HBOR-a, putem različitih oblika komunikacije: priopćenja za javnost, tiskovnih konferencija i pisanih odgovora na postavljene upite. Redovito i pravovremeno objavljuju se *Godišnja financijska izvješća s izvješćima nezavisne revizije*, *Polugodišnje financijsko izvješće s Izvješćem posloводства*, te *kvartalna Skraćena financijska izvješća*. Na internetskim stranicama HBOR-a (www.hbor.hr) javnosti su dostupne sve informacije o radu, osim onih koje podliježu članku 156. i 157. *Zakona o kreditnim institucijama*.

Obrazovanje za poduzetništvo

U 2016. godini Područni uredi HBOR-a nastavili su održavati besplatne edukativne radionice *7 koraka do kredita* ili *Kako koristiti kredit za financiranje poslovanja?* Radionice su namijenjene potencijalnim korisnicima kredita i to malim poduzetnicima i početnicima koji započinju samostalno poslovanje. Na radionici se prezentiraju procesi kreditiranja i potrebna dokumentacija te provode praktične vježbe pripreme zahtjeva za kredit i procjene kreditne sposobnosti, kao i kontrole otplate dugoročnih obveza. Tijekom 2016. godine održano je ukupno dvadeset četiri (24) radionice za unapređenje financijske pismenosti poduzetnika, uglavnom u skupini početnika, žena i mladih poduzetnika, a sve u suradnji s područnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Centrima za poduzetništvo. Provođenje radionica planirano je i za 2017. godinu.

Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

HBOR u svom poslovanju provodi mjere i radnje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno odredbama *Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*, propisima donesenim temeljem Zakona te sukladno odredbama HBOR-ovog *Pravilnika o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma* i *Uputama za provedbu Pravilnika o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*.

U 2016. godini provedene su aktivnosti jačanja internog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te aktivnosti vezano za implementaciju aplikativnog rješenja za sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. U skladu s propisanim obvezama, ovlaštena osoba i njezini zamjenici održale su stručno osposobljavanje i izobrazbu radnika vezano uz primjenu mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, educirale radnike o primjeni i načinu rada aplikativnog rješenja te su radnicima pružali savjetodavnu i praktičnu pomoć u konkretnim poslovnim situacijama. Također, ovlaštena osoba i njezini zamjenici pohađali su stručne skupove i edukacije na temu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Informacijska sigurnost

Funkcija praćenja informacijske sigurnosti uspostavljena je u HBOR-u sklopu organizacijske jedinice Ured Uprave. Imenovana je i osoba Voditelja sigurnosti informacijskog sustava koja vodi ovu funkciju na razini cijele organizacije.

Nakon provedenih aktivnosti uspostave sustava informacijske sigurnosti i razvoja sustava prikupljanja podataka, rješavanja i izvještavanja o sigurnosnim događajima i incidentima, u 2016. godini izrađen je *Plan sigurnosti informacijskog sustava za 2016. godinu*. Krajem godine provedeno je i testiranje planova kontinuiteta poslovanja, planova ponašanja u kriznim situacijama i planova evakuacije za kritične poslovne procese Sektora sredstava.

Pristup informativno-edukativnim materijalima omogućen je u *Bazi znanja* na Intranetu.

U narednom dugoročnom razdoblju planira se uvođenje projektnog pristupa u uspostavi sustava upravljanja informacijskom sigurnošću, sukladno normi ISO/IEC 27001.

Javna nabava

HBOR je obveznik primjene *Zakona o javnoj nabavi* pa stoga robu, radove i usluge za potrebe poslovanja nabavlja isključivo sukladno odredbama *Zakona o javnoj nabavi*.

Ovisno o karakteristikama predmeta nabave i njegovoj ukupnoj vrijednosti za razdoblje od 12 mjeseci ili duže, HBOR provodi različite postupke javne nabave od kojih najčešće otvoreni postupak javne nabave u kojem se poziv na nadmetanje objavljuje u elektroničkom oglasniku javne nabave Narodnih Novina Republike Hrvatske (EOJN) i na koji se mogu javiti svi zainteresirani gospodarski subjekti.

Osim dokumentacije za nadmetanje, HBOR u EOJN objavljuje i Odluku o odabiru zajedno sa Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda.

Izvešće o javnoj nabavi HBOR dostavlja svake godine do 31. ožujka za prethodnu godinu, tijelu nadležnom za sustav javne nabave (u izvještajnom razdoblju *Uprava za sustav javne nabave* pri *Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta*).

Sukladno Zakonu o javnoj nabavi, HBOR na svojim internetskim stranicama objavljuje:

1. Plan nabave roba usluga i radova za svaku kalendarsku/proračunsku godinu te sve Izmjene i dopune Plana
2. Registar Ugovora
3. Gospodarske subjekte s kojima ne smije sklapati Ugovore o nabavi zbog sukoba interesa

HBOR nastavlja provoditi praksu objave dokumentacije svakog pojedinog postupka javne nabave (dokumentacije za nadmetanje, odluka, zapisnika i sl.), što je način postupanja usvojen temeljem mjera i aktivnosti *Akcijskog plana za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010. - 2012.*

Tijekom 2016. HBOR, kao jedan od dionika sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj sudjeluje u izradi prijedloga Zakona o javnoj nabavi i aktivno sudjeluje u radu *Odbora za javne nabave AmCham-a* kao i davanjem mišljenja izravno Ministarstvu gospodarstva kao nositelju izrade prijedloga Zakona o javnoj nabavi.

Istovremeno, u 2016. godini usvojeno je mjerilo zelene javne nabave za električnu energiju iz *Nacionalnog akcijskog plana za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2015. do 2017. s pogledom do 2020.* da isporučena električna energija mora sadržavati minimalno 50% iz obnovljivih izvora energije.

Humanitarne akcije i druženja zaposlenika

U 2016. godini nije bilo organizirane humanitarne akcije u kojoj bi sudjelovali zaposlenici.

Sponzorstva i donacije

Kriteriji za dodjelu sponzorstva i manjih donacija te poziv na upućivanje zahtjeva za donacije i sponzorstva objavljeni su na Internet stranici HBOR-a <https://www.hbor.hr/naslovnica/hbor/drustveno-odgovorno-poslovanje/>

U 2016. primjenjuju se propisani postupci i kriteriji za dodjelu donacija i raspisan je HBOR-ov drugi javni natječaj za dodjelu donacija. Natječaj „Novi pogledi – inovativnost i izvrsnost u obrazovanju, kulturi i umjetnosti“ objavljen je u svibnju 2016. godine, a prijavitelji su pozvani da prijave projekte iz dva programska područja djelovanja i to:

1. INOVATIVNOST U KULTURI I UMJETNOSTI
2. OBRAZOVANJE I ZNANOST

Popis odabranih projekata natječaja 2016. godine „NOVI POGLEDI“ objavljeni su na: <https://www.hbor.hr/rezultati-javnog-natjecaja-za-dodjelu-donacija-u-2016-godini-novi-pogledi-inovativnost-i-izvrsnost-u-obrazovanju-kulturi-i-umjetnosti/>

Indeks DOP-a

Indeks DOP-a je natječaj za ocjenu dobrovoljnih društveno odgovornih praksi u poslovanju hrvatskih tvrtki. Metodologija definira kriterije za ocjenjivanje u šest (6) osnovnih područja: ekonomska održivost, uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju, radna okolina, zaštita okoliša, tržišni odnosi i odnosi sa zajednicom, a sudionici se ocjenjuju unutar četiri (4) kategorije: malih, srednjih, velikih i javnih poduzeća.

HBOR je prvi put ispunio upitnik za Indeks DOP-a, u kategoriji javnih poduzeća 2013. godine, od kada sudjeluje redovito, svake godine. Godine 2014. HBOR je jedan od dobitnika nagrada i to u kategoriji najveći napredak u odnosu na prošlogodišnji rezultat (u svim kategorijama).

Sudjelovanje u Indeksu DOP-a potvrdilo se kao dragocjena prilika za dobivanje objektivne procjene HBOR-ovih DOP praksi, usporedbu s najboljim praksama drugih sudionika, kao i poticaj za unapređenje, te se sudjelovanje u Indeksu DOP-a planira i za 2017. godinu.

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

AZOP	Agencija za zaštitu osobnih podataka
CEB	Razvojna banka Vijeća Europe (Council of Europe Development Bank)
DOP	društveno odgovorno poslovanje
EAPB	Europska udruga javnih banaka (European Association of Public Banks)
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EIB	Europska investicijska banka (European Investment Bank)
EIGE	Europski institut za rodnu ravnopravnost (European Institute for Gender Equality)
EU	energetska učinkovitost
EUR	Euro
EURIBOR	europska međubankovna kamatna stopa (Euro Interbank Offered Rate)
ELTI	Europska udruga dugoročnih investitora (European Long Term Investors association)
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GFI	Godišnji financijski izvještaji HBOR-a
GRI	Globalna inicijativa za izvještavanje (Global Reporting Initiative)
HAMAG-	
BICRO	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HOK	Hrvatska obrtnička komora
HUB	Hrvatska udruga banaka
HUP	Hrvatska udruga poslodavaca
ICC	Međunarodna trgovačka komora (International Chamber of Commerce)
IDFC	Međunarodni klub za financiranje razvoja (International Development Finance Club)
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj (International Bank for Reconstruction and Development)
IPARD	Pretpristupna pomoć Europske unije iz programa IPARD (Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development)
KfW	Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau)
KN	Kuna
MSP	malo i srednje poduzetništvo
OIE	obnovljivi izvori energije
RH	Republika Hrvatska
UNEP FI	Program Ujedinjenih naroda za okoliš – Financijska inicijativa (United Nations Environment Programme Finance Initiative)
UNGC	UN Global Compact
USD	Američki dolar (United States Dollar)

Podatke prikazane u *Izvešću o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2016.* prikupili su zaposlenici HBOR-a i članovi DOP radne skupine HBOR-a.

Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom izvješću korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Kontakti u HBOR-u zaduženi za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem:

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK
Ured Uprave
Koraljka Perutka Fabijanić, Predstojnica Ureda Uprave
Maja Rajačić Pavlović, DOP radna skupina

Strossmayerov trg 9
10000 Zagreb
Hrvatska

e-mail: dop@hbor.hr
www.hbor.hr